

IV. KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM

1. Omówienie wyników

1. Badanie koniunktury w przemyśle przetwórczym prowadzone jest w cyklu miesięcznym. Ocena kwartalna jest sporządzana na podstawie wyników dwóch pierwszych miesięcy kwartału. Ocena koniunktury w drugim kwartale jest sporządzana na podstawie wyników z kwietnia i maja.

2. Od początku 2015 roku miała miejsce poprawa koniunktury w przemyśle przetwórczym. Wskaźnik koniunktury IRG SGH (IRGIND), podobnie jak wskaźniki obliczane z osobna dla sektora publicznego i prywatnego, zwiększały się w kolejnych miesiącach. Także salda głównych pytań ankiety rosły zarówno w kolejnych miesiącach, jak i w skali roku, zapowiadając sezonowe i cykliczne ożywienie w przetwórstwie przemysłowym. Jednak od kwietnia oznaki ożywienia zaczęły słabnąć, a oczekiwania przedsiębiorstw na najbliższe miesiące stawały się coraz bardziej pesymistyczne. Ten wynik zaskakuje, albowiem zgodnie z dotychczasowym rytmem zmian sezonowych drugi kwartał jest zwykle okresem postępującej poprawy koniunktury. Niewątpliwie przedsiębiorstwa ciągle odczuwają skutki napięć politycznych.

W kwietniu utrzymywały się jeszcze oznaki poprawy koniunktury, ale stawały się coraz słabsze. Salda zwiększały się z miesiąca na miesiąc, ale przyrosty te były coraz mniejsze. Utrzymywała się przemienność w zachowaniu firm publicznych i prywatnych. Większe przyrosty sald miały miejsce w sektorze publicznym. W porównaniu z rokiem 2014 przeważały jednak spadki. Przewidywania przedsiębiorstw (z obu sektorów własnościowych) na kolejne miesiące stawały się coraz bardziej pesymistyczne. Miało to wpływ na wskaźnik koniunktury, który od kwietnia zaczął spadać.

3. Wartość wskaźnika koniunktury w połowie kwartału wynosi -0,6 pkt. W porównaniu z lutym 2015 r. wskaźnik wzrósł o 2 pkt. W ciągu roku wskaźnik zmniejszył się jednak o 1,8 punktu. Podobne zmiany miały miejsce w sektorach własnościowych. W sektorze prywatnym wartość wskaźnika wynosi -0,9 pkt., co oznacza kwartalny wzrost o 1,5 pkt., a w skali roku spadek o 2,1 punktu. W sektorze publicznym w ciągu kwartału odnotowano wzrost wskaźnika o 6,9 punktów, zaś w skali roku wzrost o 0,6 pkt.

4. Poziom produkcji w marcu i kwietniu zwiększał się, ale w maju odnotowano już spadek. Zmiana salda w skali kwartału jest dodatnia i wynosi 9,6 pkt. W skali roku miał miejsce spadek salda, o 5,3 pkt. Salda oczekiwań są dodatnie, ale coraz niższe.

Saldo ogólnego portfela zamówień zwiększyło się o 8,0 pkt. w ciągu kwartału. Jest jednak niższe od wartości sprzed roku o 3,5 pkt. Salda oczekiwań są ujemne i zmniejszają się w kolejnych miesiącach kwartału. W przypadku zamówień eksportowych saldo obniżyło się kwartalnie o 7,7 pkt., zaś w skali roku o 7,3 pkt. Zarówno salda diagnostyczne jak i prognostyczne są ujemne i maleją w kolejnych miesiącach.

Poziom zapasów zmienia się nieregularnie. W ciągu kwartału saldo zmniejszyło się o 1,3 pkt., lecz w skali roku miał miejsce wzrost o 2,0 pkt. Saldo oczekiwań jest ujemne i zwiększa się w kolejnych miesiącach kwartału.

Saldo cen wyrobów gotowych spada z miesiąca na miesiąc. W skali kwartału zmalało o 0,7 pkt., a w skali roku o 1,9 pkt. Firmy spodziewają się dalszego spadku cen w nadchodzących miesiącach.

Saldo zatrudnienia zwiększyło się w ciągu ostatniego kwartału o 2,1 pkt., ale wzrost salda odnotowano dopiero w maju. Jest niższe od wartości sprzed roku o 2,5 pkt. Przewidywania na najbliższe miesiące są mniej pesymistyczne niż w kwietniu, jednak salda oczekiwań pozostają ujemne.

Sytuacja finansowa przedsiębiorstw w ciągu kwartału poprawiła się. Saldo tego pytania jest wyższe od wartości sprzed kwartału o 1,3 pkt. W ciągu roku jednak saldo spadło o 1,8 pkt. Oczekiwania

na najbliższe miesiące są pesymistyczne; firmy spodziewają się pogorszenia ich sytuacji finansowej. Salda diagnostyczne i prognostyczne pozostają ujemne.

Przedsiębiorstwa informują także o wzroście przeciętnego jednostkowego kosztu produkcji. Saldo tego pytania niemal nieprzerwanie malało od 2012 roku. W tym kwartale jego wzrost odnotowano przede wszystkim w firmach publicznych.

Saldo pytania o ogólną ocenę sytuacji gospodarczej kraju systematycznie rosło; w ciągu kwartału zwiększyło się o 8,6 pkt. Obecna wartość jest jednak niższa od poziomu sprzed roku o 8,6 pkt. Także w przypadku tego pytania ankiety salda diagnostyczne i prognostyczne pozostają ujemne.

5. Wielkość eksportu zmniejszyła się zarówno w skali kwartału jak i roku. Saldo tego pytania zmniejszyło się w ciągu kwartału o 2,2 pkt., jego wartość jest o 3,8 pkt. niższa niż przed rokiem. Przewidywany jest dalszy spadek eksportu w najbliższych miesiącach. Wartość sald diagnostycznych i prognostycznych jest ujemna. Spadkowi eksportu towarzyszy spadek konkurencyjności naszych towarów na rynkach zagranicznych oraz zmniejszenie się korzyści z produkcji na eksport w porównaniu z produkcją na rynek krajowy. Przedsiębiorstwa spodziewają się utrzymywania się tej tendencji w nadchodzących miesiącach.

6. Przedsiębiorstwa informują o spadku uciążliwości barier działalności gospodarczej. O 11,4 punktu procentowego zmniejszył się odsetek przedsiębiorstw uważających barierę popytową za najbardziej uciążliwą. Obecnie wynosi on 43,6 % ankietowanych. Bariera popytowa wymieniana jest na pierwszym miejscu. Na dwóch kolejnych wymieniane są bariera podatkowa; silnie odczuwa ją 39 % badanych przedsiębiorstw, o 12,4 pkt. proc. mniej niż w I kwartale, oraz bariera prawna, którą zgłasza 29,5 % respondentów. W przypadku tej bariery spadek odsetka przedsiębiorstw był mniejszy, wyniósł 7,2 pkt. proc.

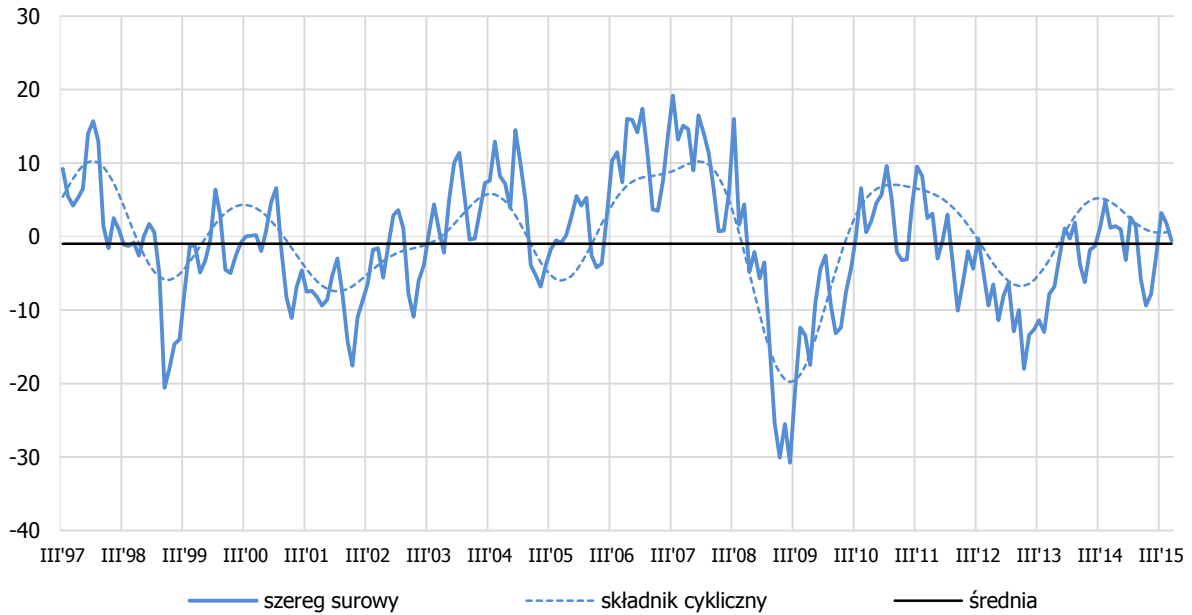
7. Zmiany koniunktury były zróżnicowane nie tylko w zależności od form własności, ale także w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, profilu produkcji i regionu. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa poprawę koniunktury w skali kwartału odnotowano we wszystkich grupach, poza przedsiębiorstwami bardzo dużymi i największymi, zatrudniającymi ponad 500 pracowników. Największy przyrost wskaźnika koniunktury IRG SGH odnotowano w grupie przedsiębiorstw średniej wielkości, zatrudniających od 251 do 500 pracowników, a najmniejszy w przedsiębiorstwach małych, zatrudniających od 51 do 250 pracowników. W kolejnych miesiącach wskaźnik rósł; spadek odnotowano dopiero w maju. Najniższą wartość, -66,7 pkt., IRGIND przyjął dla przedsiębiorstw zatrudniających ponad 2000 pracowników; najwyższą wartość, +1,8 pkt., dla przedsiębiorstw zatrudniających od 51 do 250 pracowników.

8. W przekroju według głównych grup produktowych poprawa koniunktury miała miejsce tylko w grupie przedsiębiorstw produkujących nietrwałe dobra konsumpcyjne. Wzrost wskaźnika dla tej grupy wyniósł 12 punktów. W pozostałych grupach miało miejsce pogorszenie koniunktury. Najwyższą wartość, +1,4 pkt., wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw wytwarzających półprodukty; najniższą, -18,8 pkt., dla przedsiębiorstw produkujących dobra konsumpcyjne trwałego użytku.

9. W przekroju regionalnym w siedmiu województwach koniunktura pogorszyła się w ciągu ostatniego kwartału. Są to następujące województwa: kujawsko-pomorskie, lubuskie, małopolskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie. Największe pogorszenie miało miejsce w województwie warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach odnotowano poprawę koniunktury; największą w województwie lubelskim. Podobnie jak w pierwszym kwartale zmiany koniunktury w tym przekroju cechowała duża zmienność w kolejnych miesiącach. Najwyższą wartość, +17,5 pkt., wskaźnik koniunktury przyjął dla województwa lubelskiego; najniższą, -17,6 pkt., dla opolskiego.

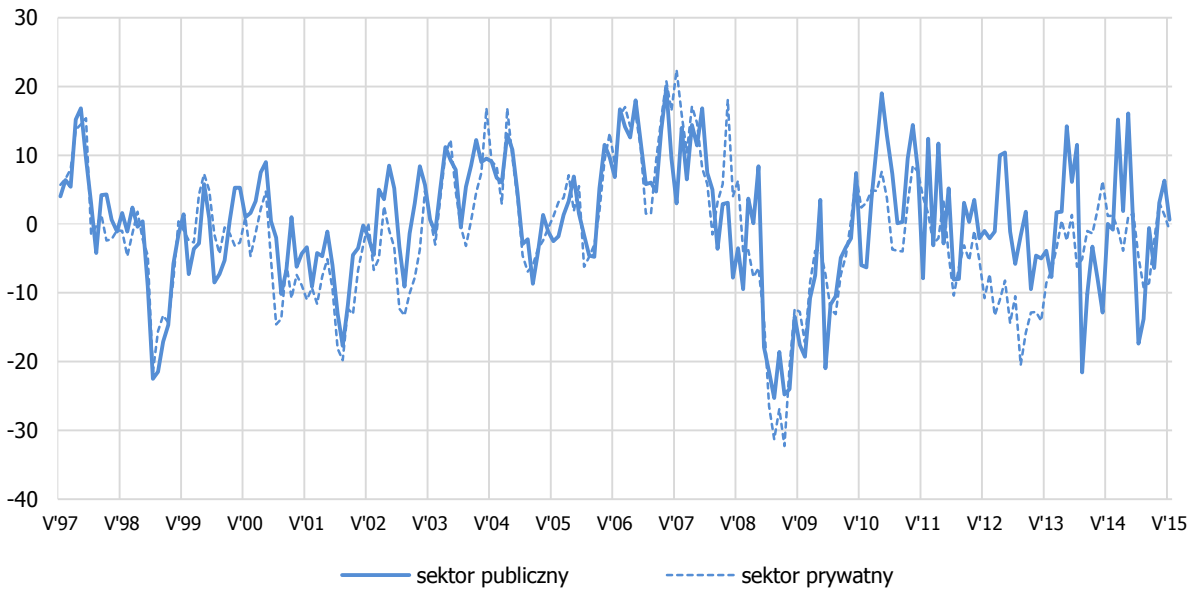
2. Wyniki szczegółowe

WSKAŹNIK KONIUNKTURY

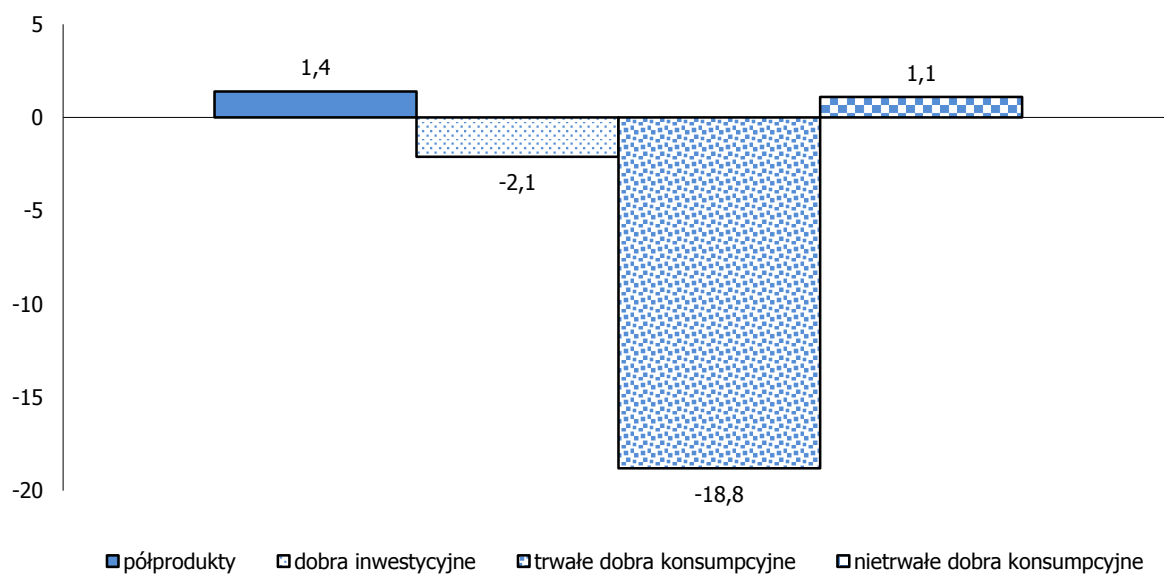

	XII'14	I'15	II'15	III'15	IV'15	V'15
wskaźnik koniunktury	-9,4	-7,8	-2,6	3,2	1,8	-0,6
wskaźnik koniunktury w sektorze publicznym	-13,8	-0,6	-6,4	3,1	6,3	0,6
wskaźnik koniunktury w sektorze prywatnym	-9,2	-8,6	-2,4	3,1	1,3	-0,9

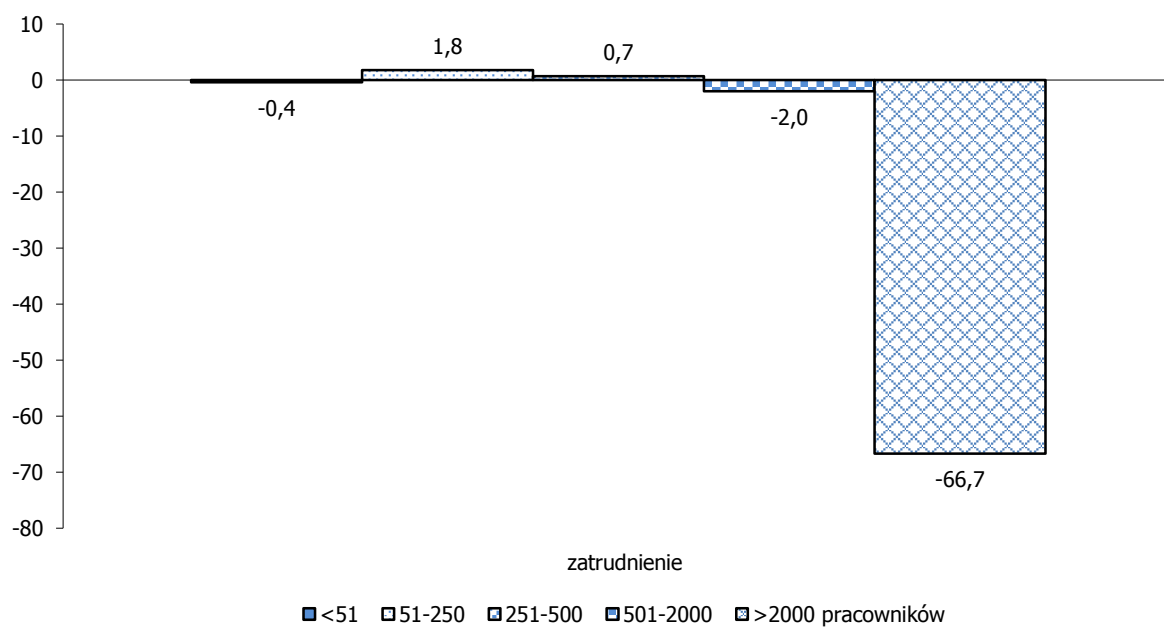
Wskaźnik koniunktury wg sektorów własnościowych

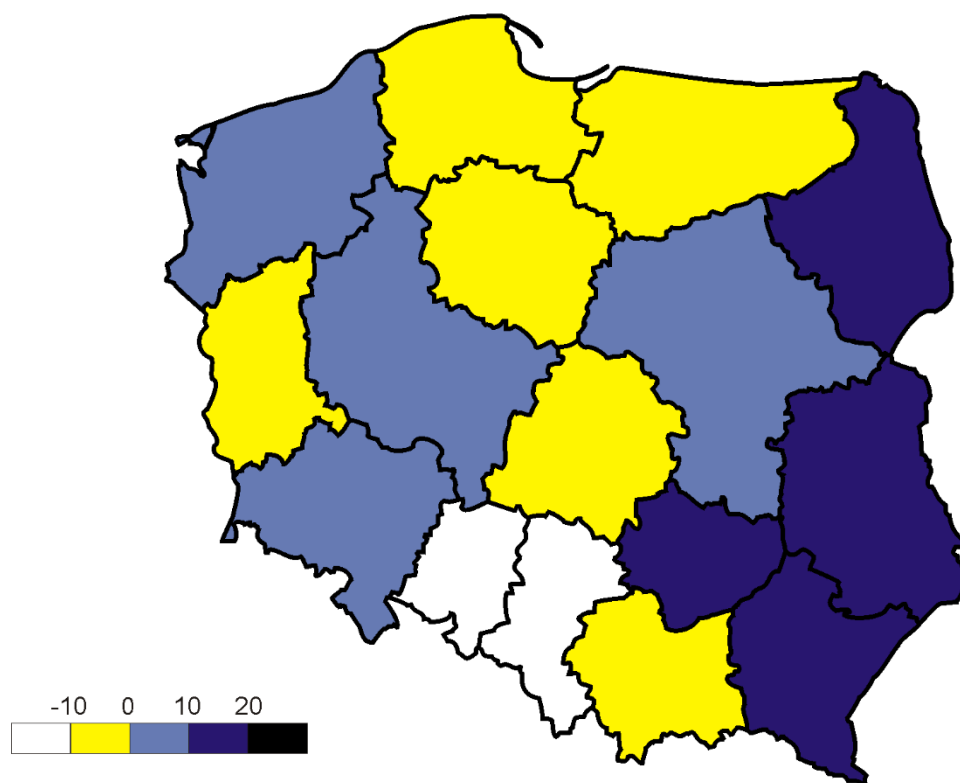
Wskaźnik koniunktury wg głównych grup przemysłowych

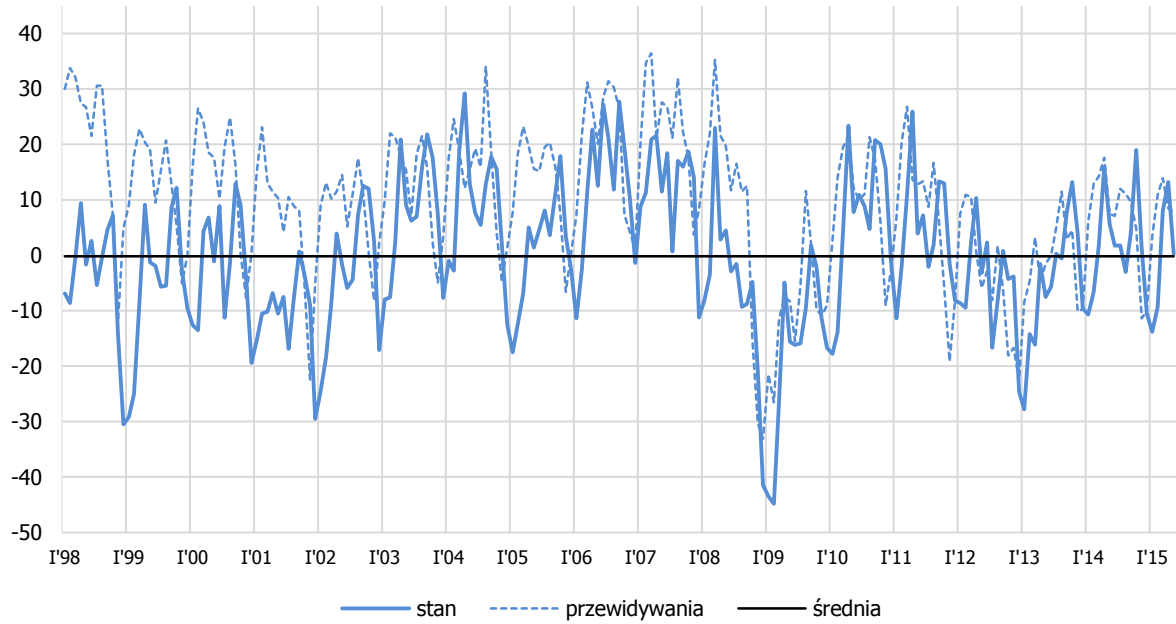
Wskaźnik koniunktury wg grup zatrudnienia

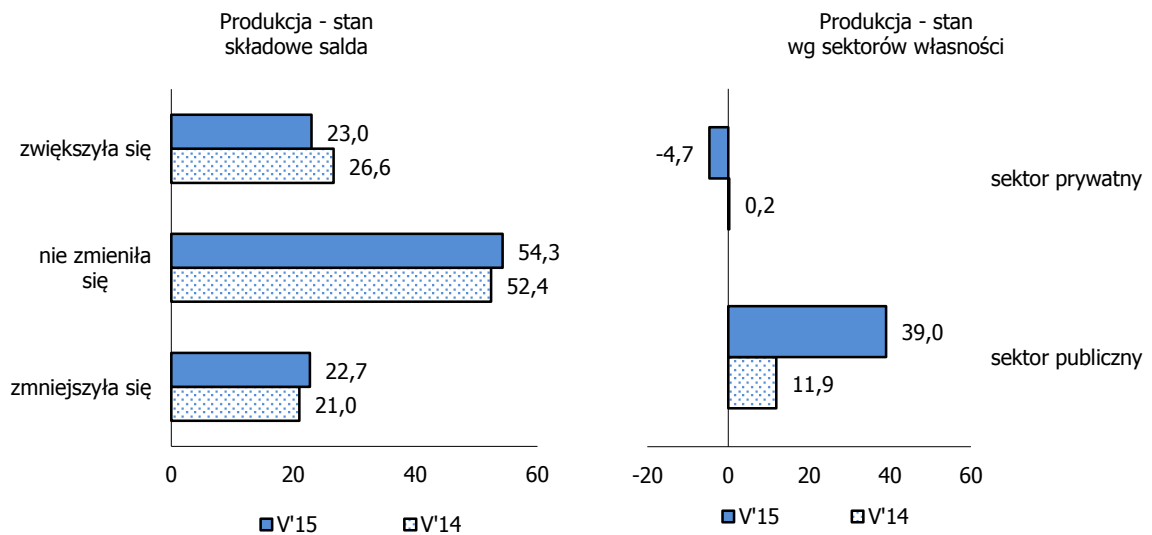
Wskaźnik koniunktury w regionach

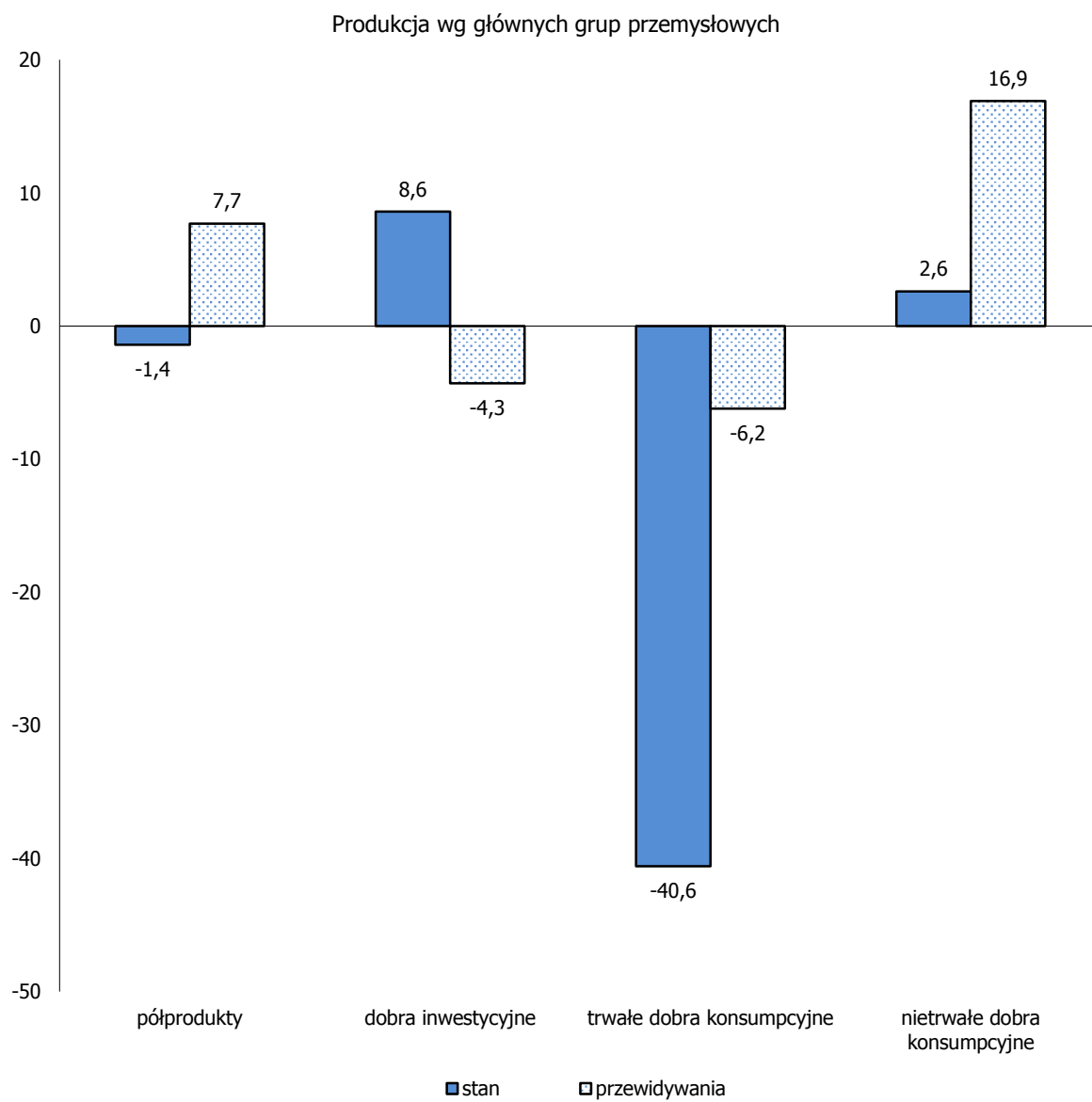

PRODUKCJA

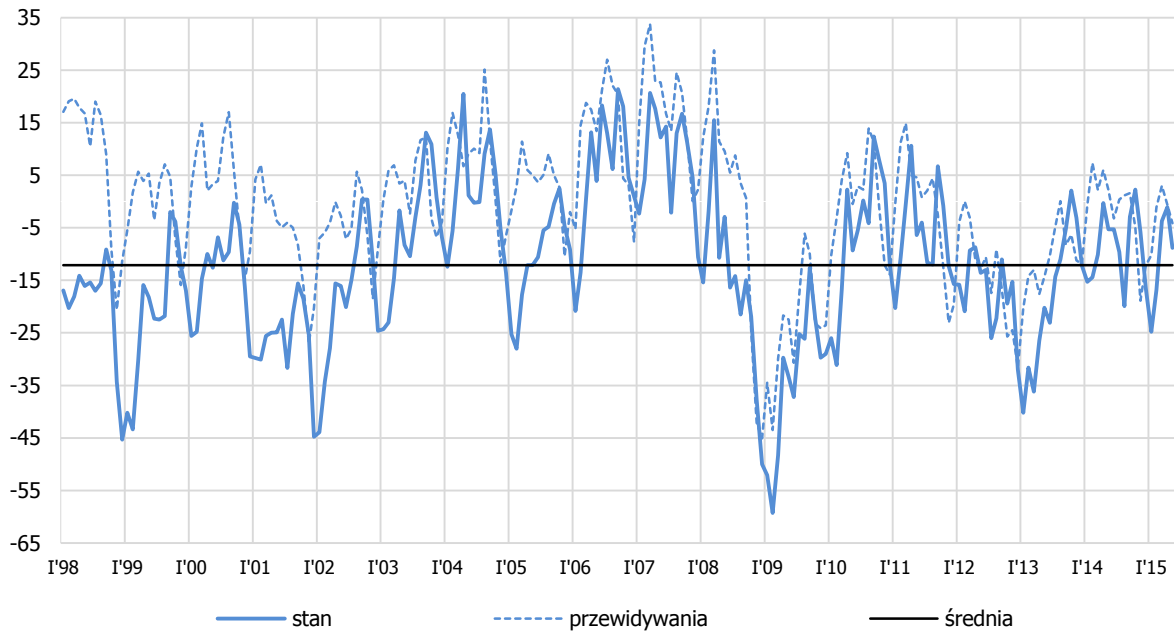

produkcja	XII'14	I'15	II'15	III'15	IV'15	V'15
stan	-10,5	-13,8	-9,3	8,0	13,2	0,3
przewidywania	-10,0	3,4	10,9	13,9	8,5	7,8

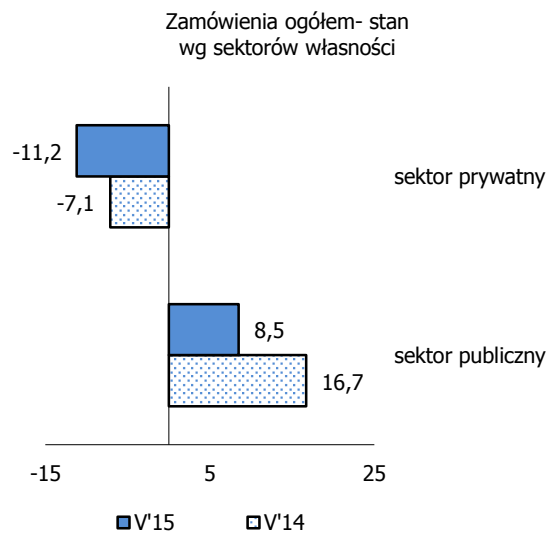
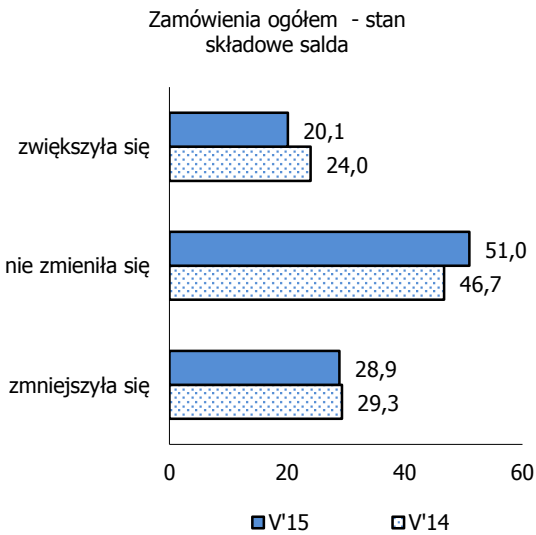

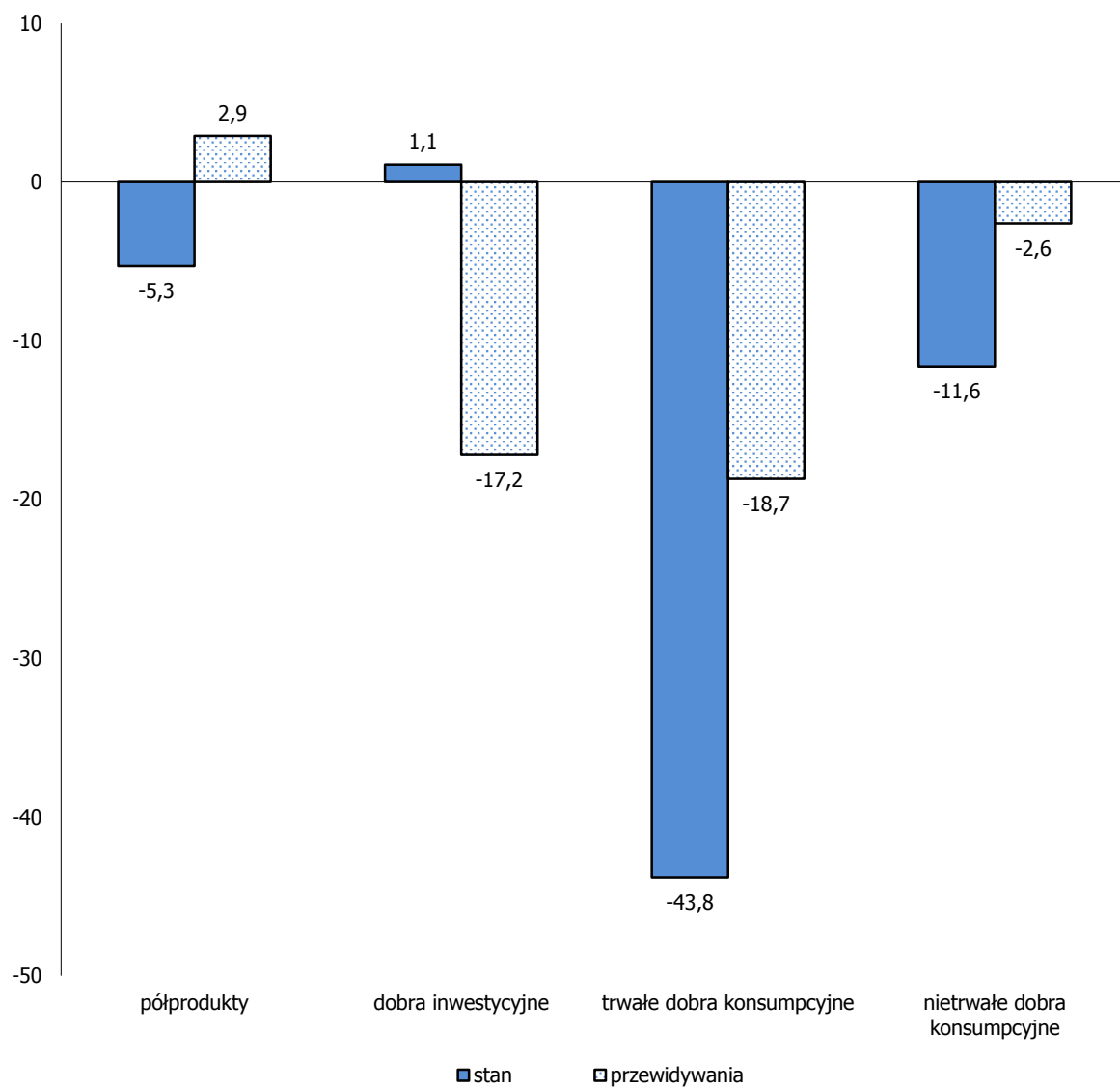
ZAMÓWIENIA OGÓŁEM

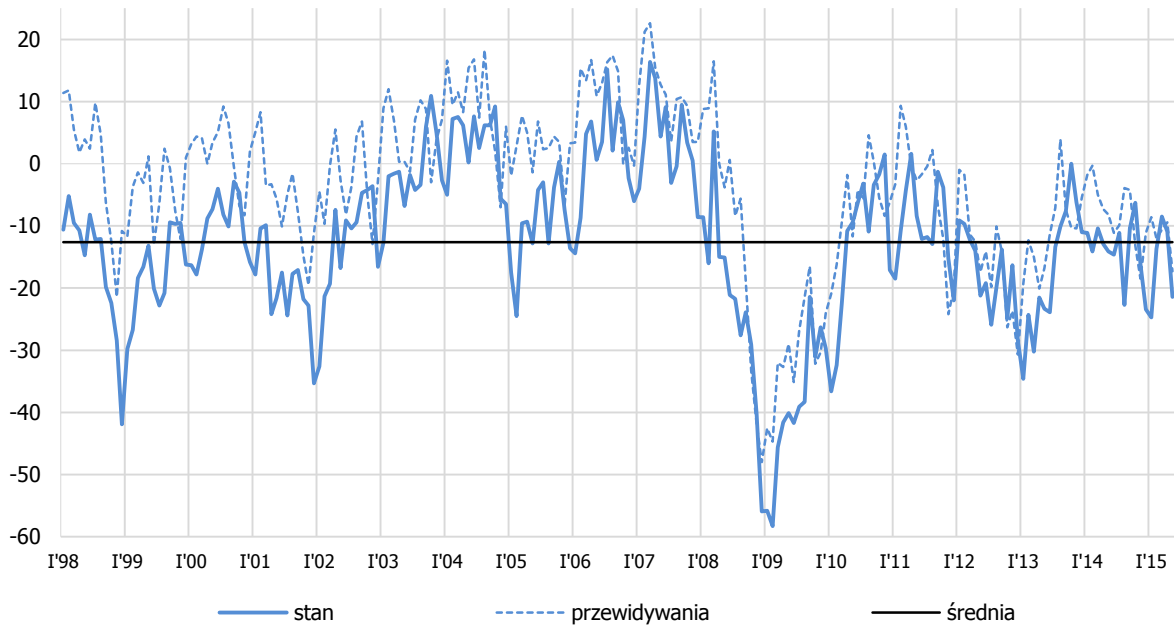
zamówienia ogółem	XII'14	I'15	II'15	III'15	IV'15	V'15
stan	-16,6	-24,8	-16,8	-3,7	-1,1	-8,8
przewidywania	-12,1	-10,2	-1,1	3,0	-0,6	-4,1

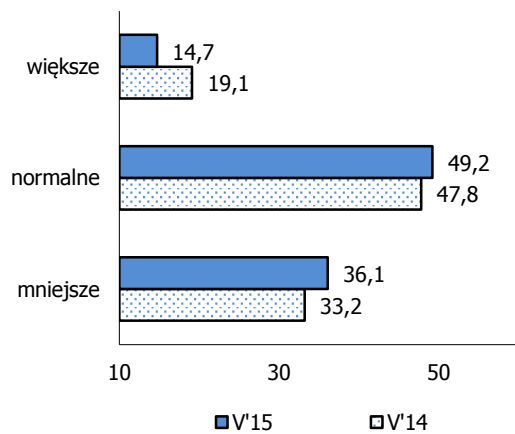
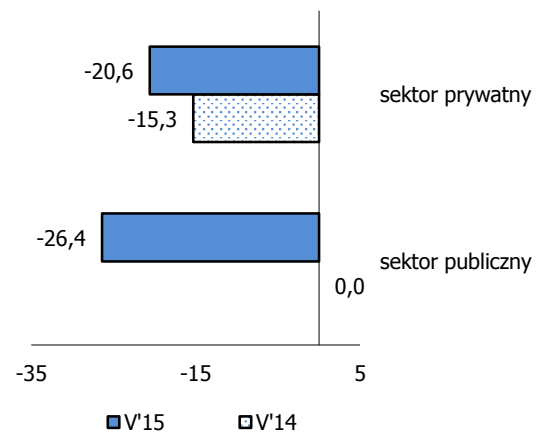
Zamówienia wg głównych grup przemysłowych

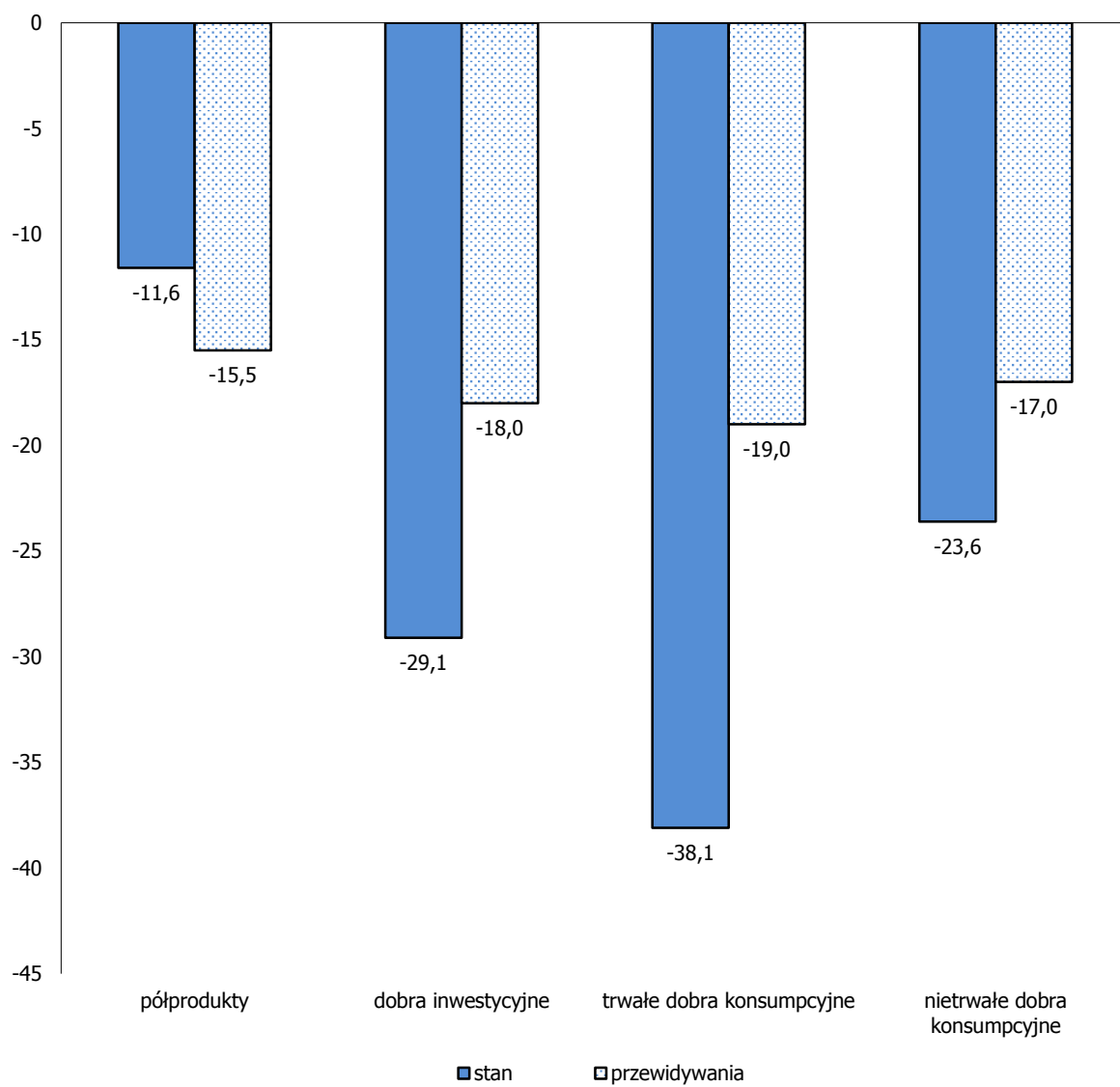
ZAMÓWIENIA EKSPORTOWE

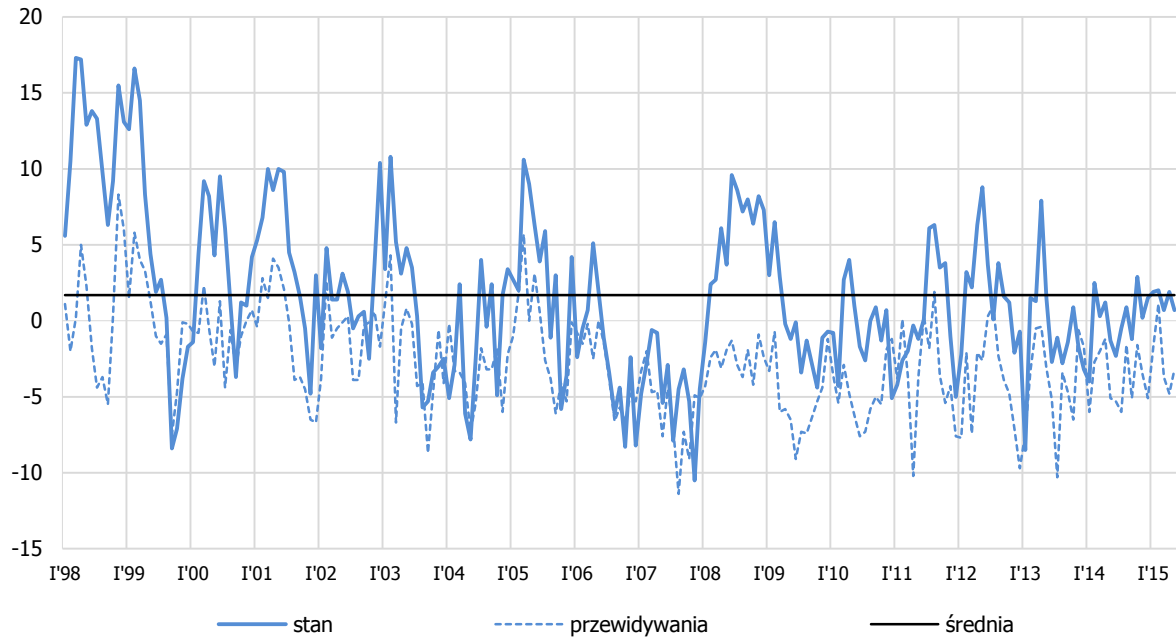
zamówienia eksportowe	XII'14	I'15	II'15	III'15	IV'15	V'15
stan	-23,4	-24,7	-13,7	-8,5	-10,9	-21,4
przewidywania	-11,1	-8,6	-12,0	-10,6	-9,4	-17,3

Zamówienia eksportowe - stan
składowe saldaZamówienia eksportowe - stan
wg sektorów własności

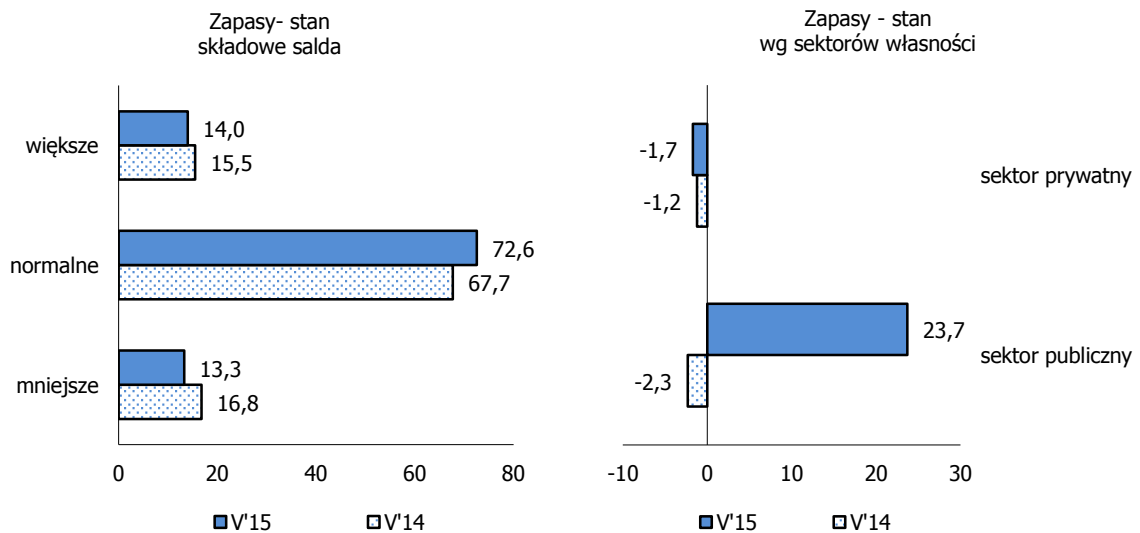
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

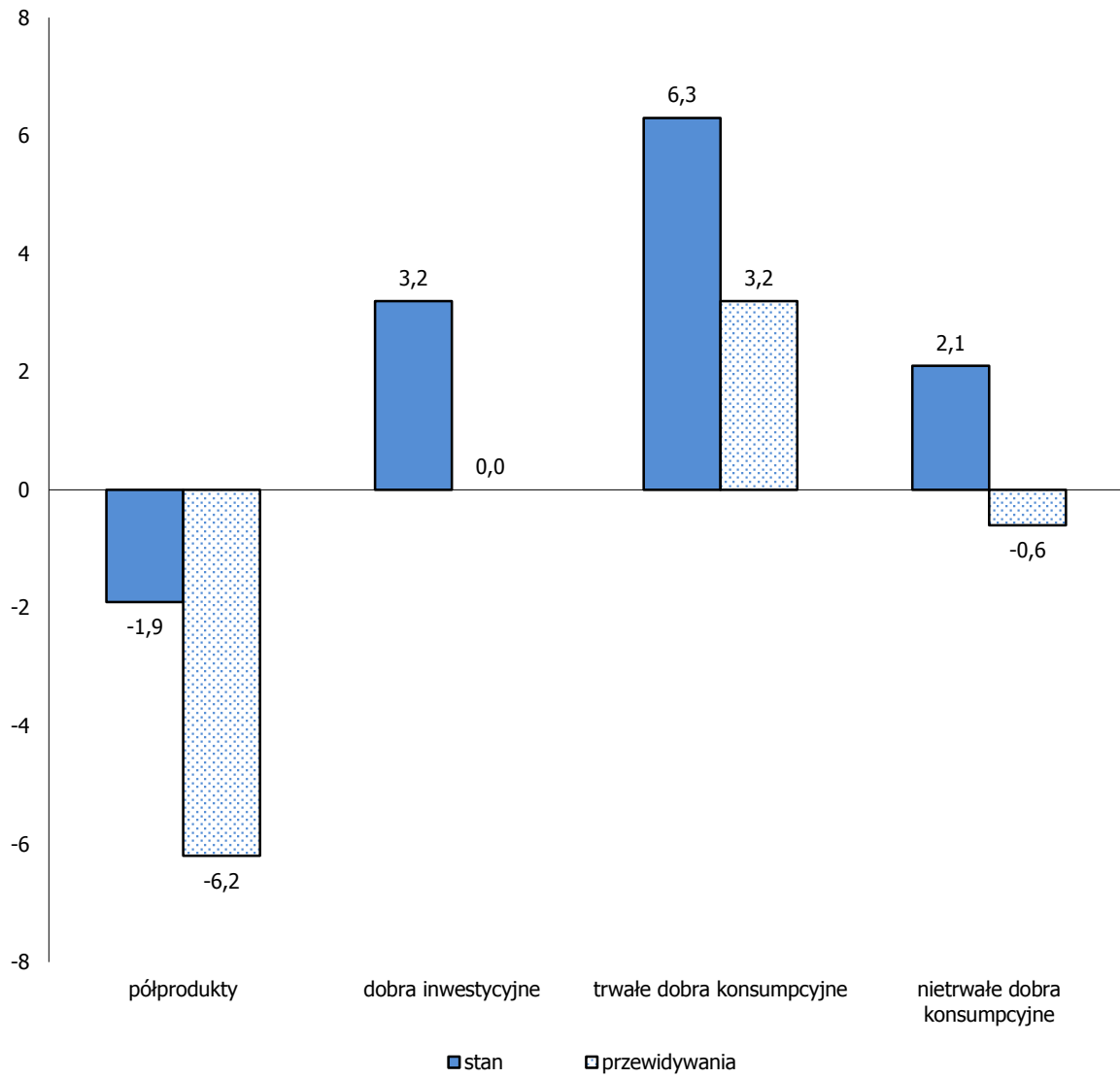
ZAPASY

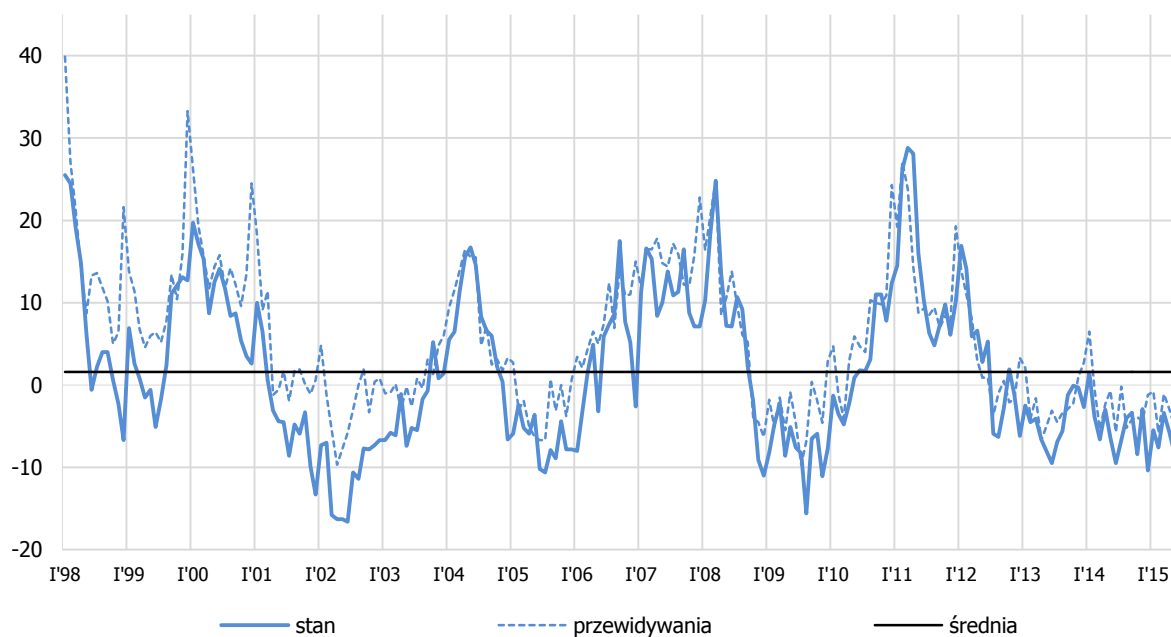
zapasy	XII'14	I'15	II'15	III'15	IV'15	V'15
stan	1,5	1,9	2,0	0,7	1,9	0,7
przewidywania	-5,1	-1,7	1,1	-3,7	-4,8	-3,2

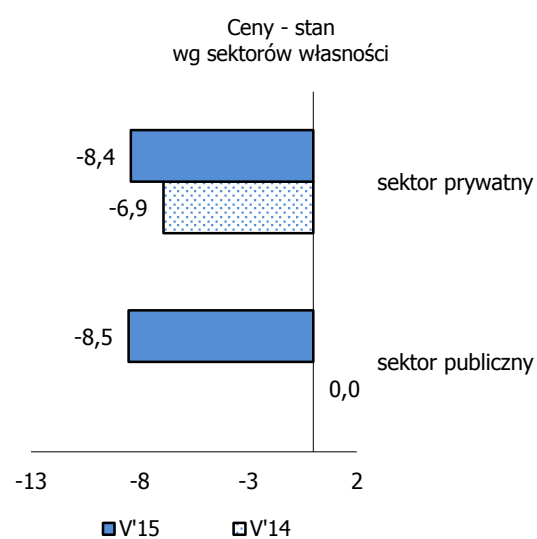
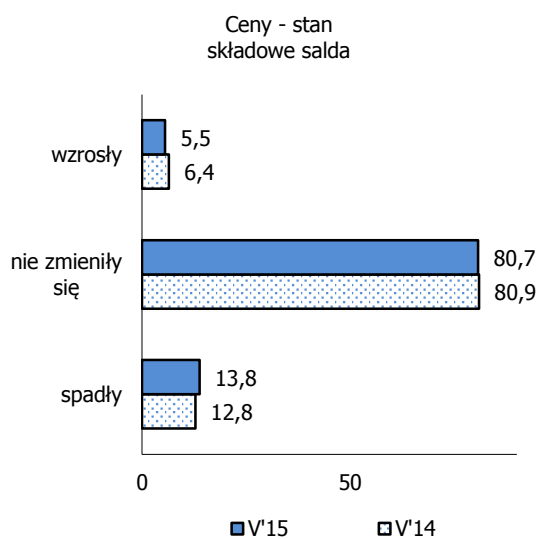
Zapasy wg głównych grup przemysłowych

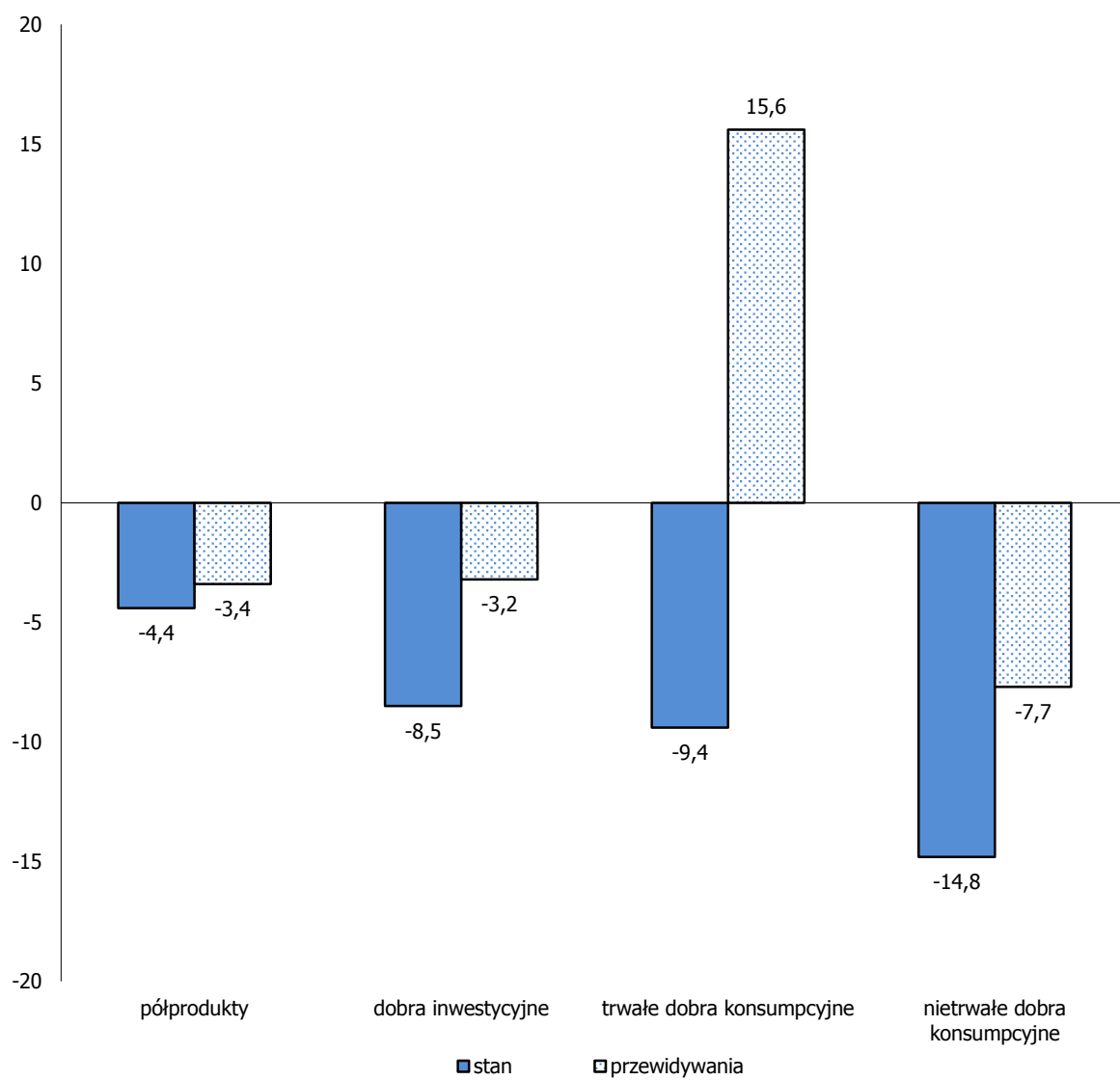
CENY

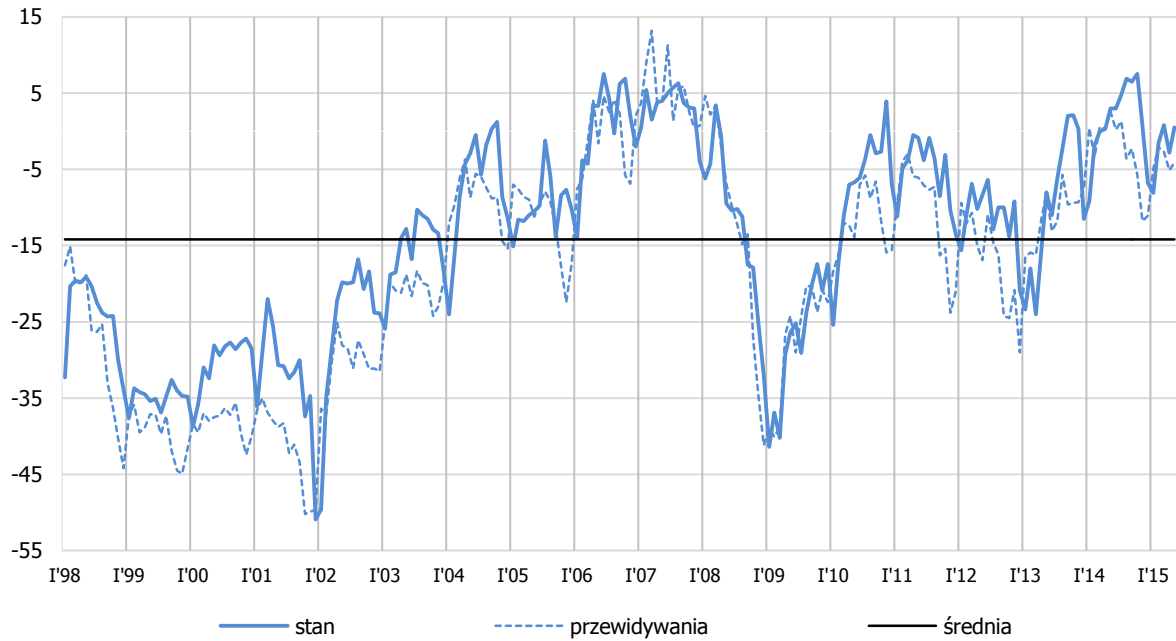
ceny	XII'14	I'15	II'15	III'15	IV'15	V'15
stan	-10,4	-5,5	-7,6	-3,4	-5,7	-8,3
przewidywania	-1,2	-0,8	-5,8	-1,1	-2,9	-5,0

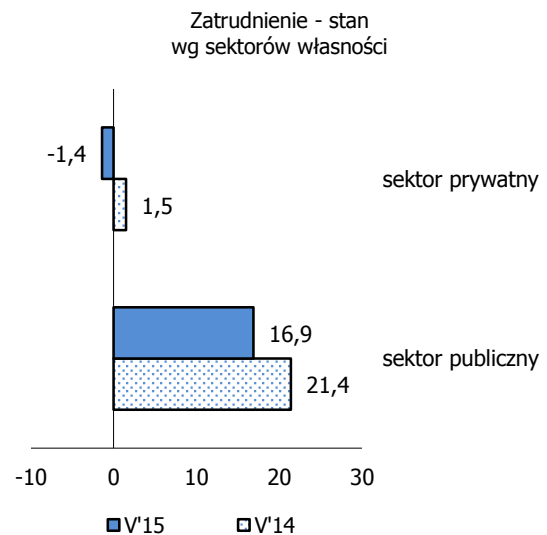
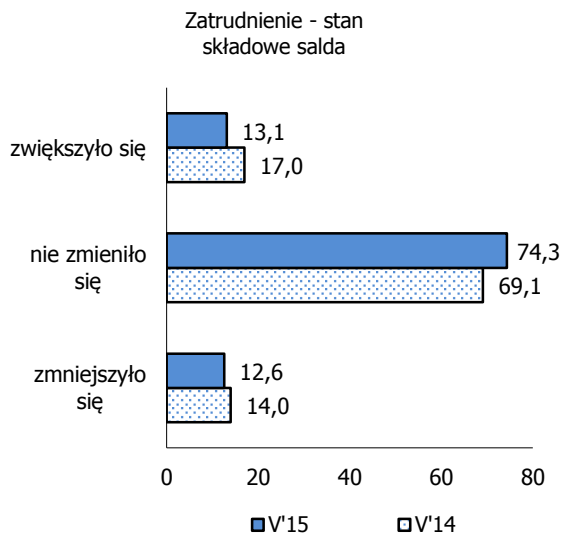
Ceny wg głównych grup przemysłowych

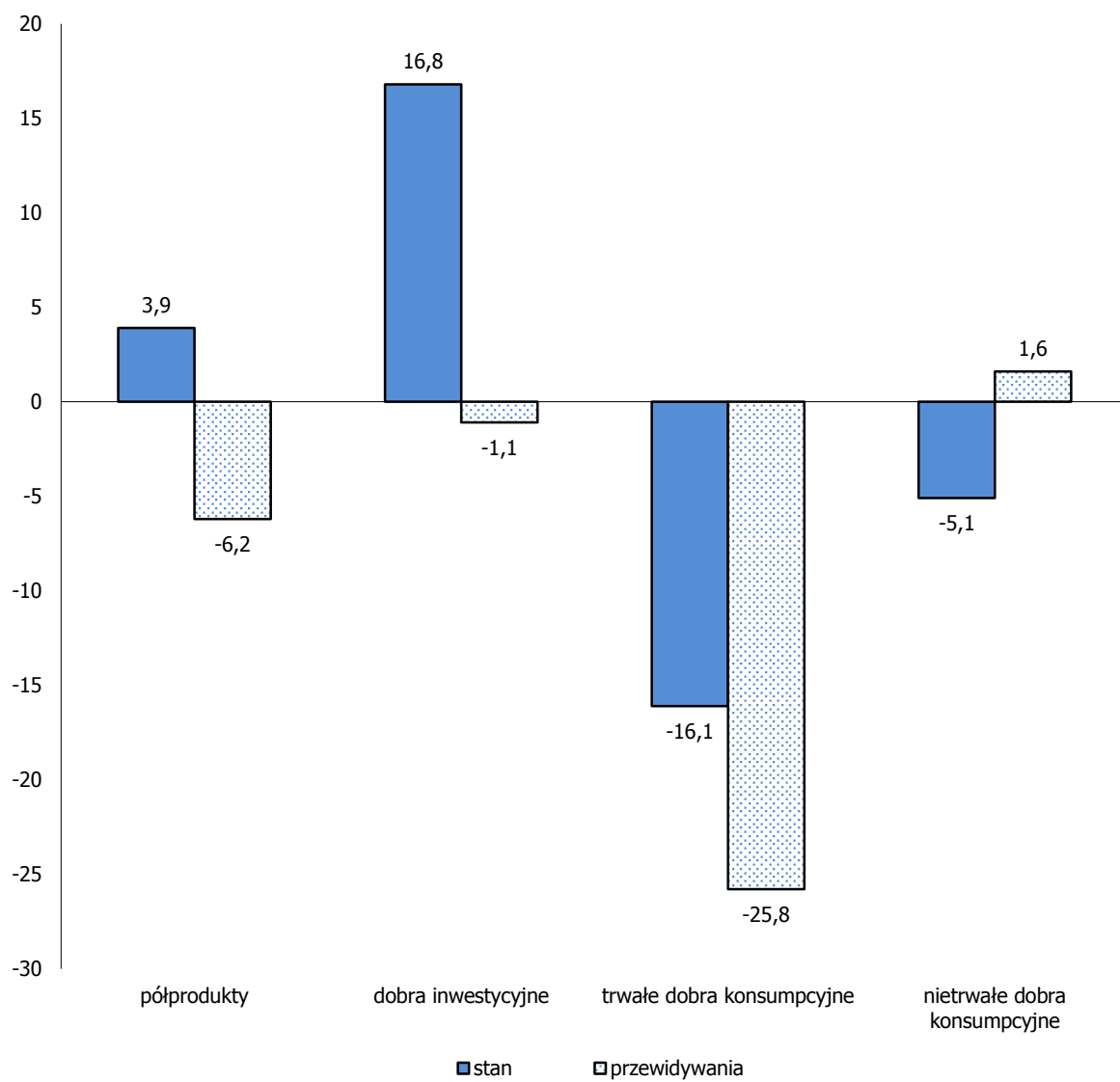
ZATRUDNIENIE

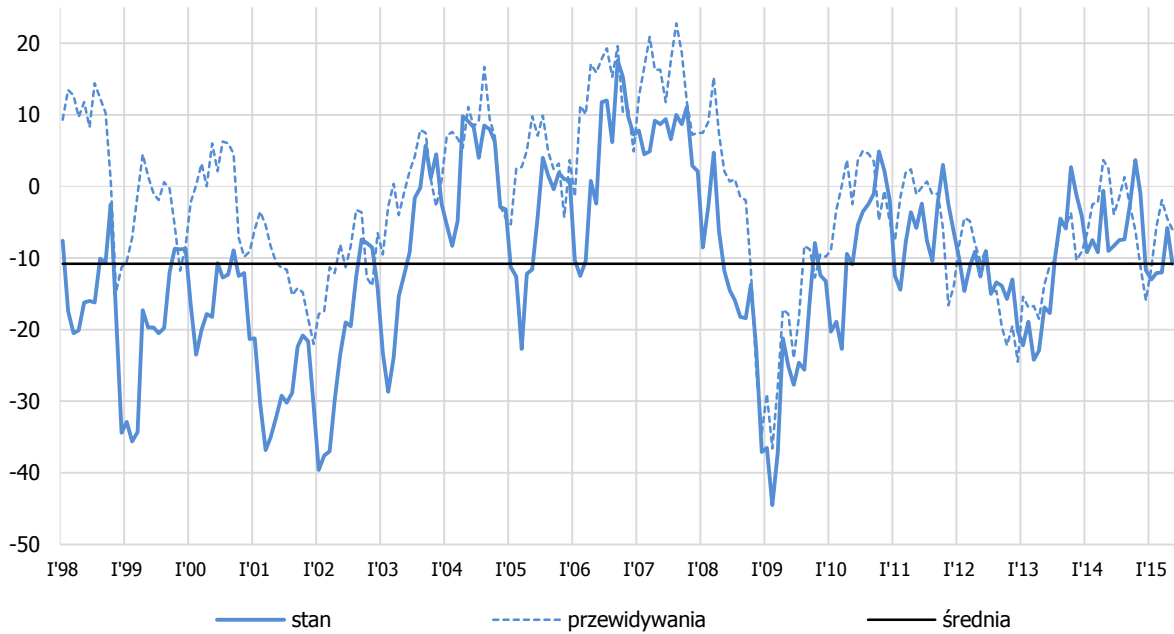
zatrudnienie	XII'14	I'15	II'15	III'15	IV'15	V'15
stan	-6,8	-8,1	-1,6	0,8	-2,8	0,5
przewidywania	-11,1	-4,9	-22,1	-2,7	-5,1	-4,1

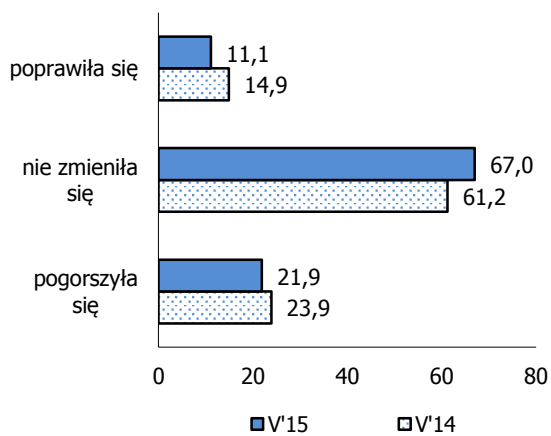
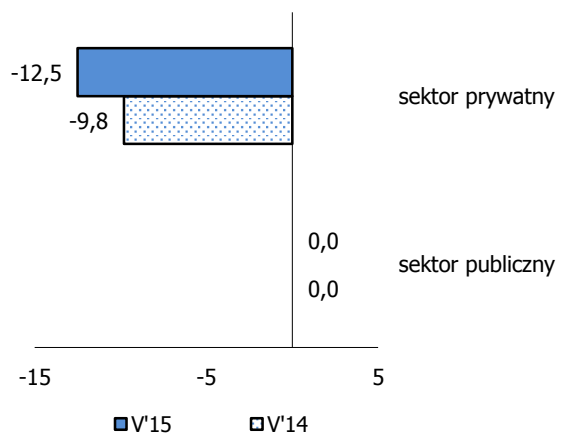
Zatrudnienie wg głównych grup przemysłowych

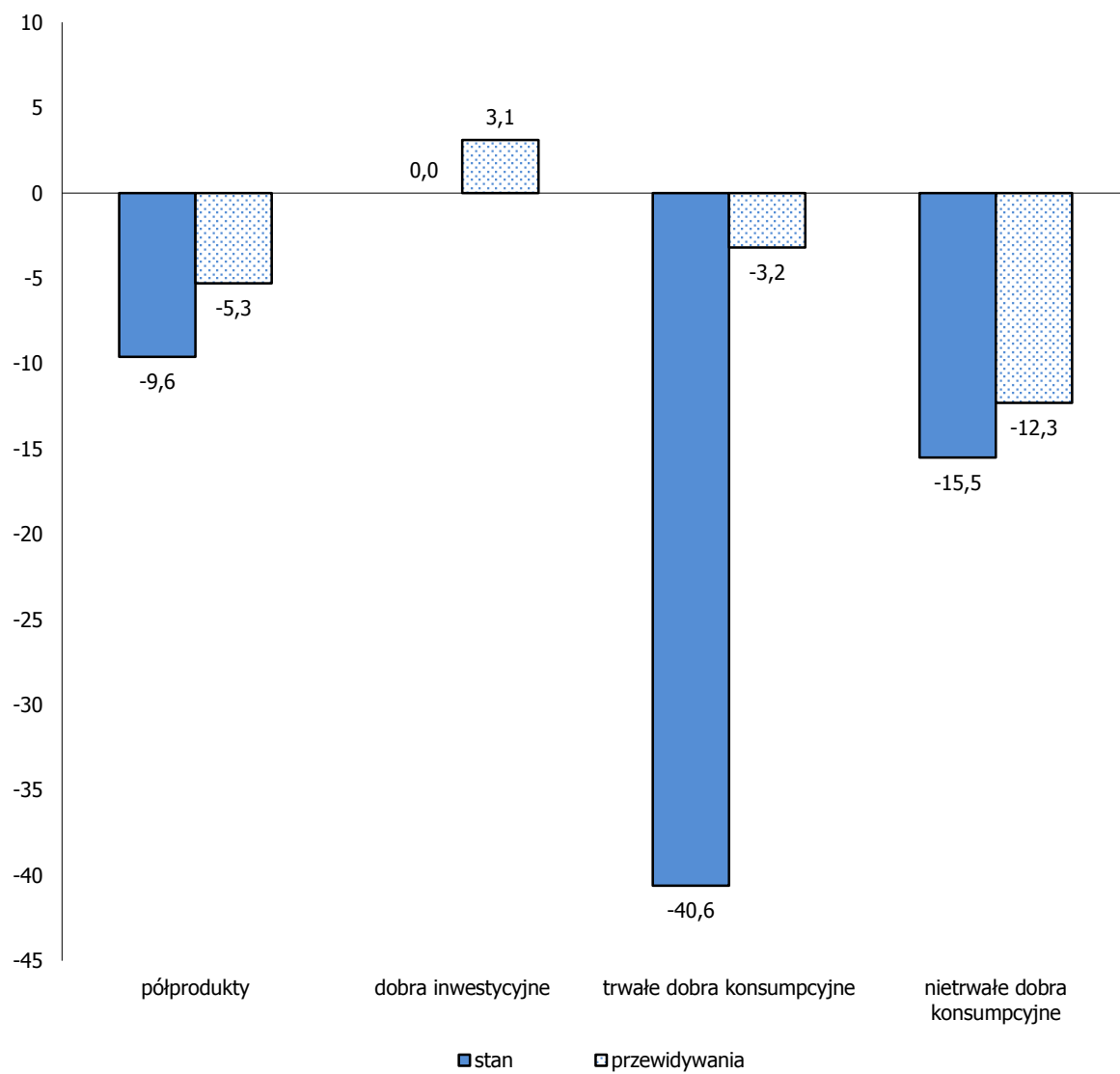
SYTUACJA FINANSOWA

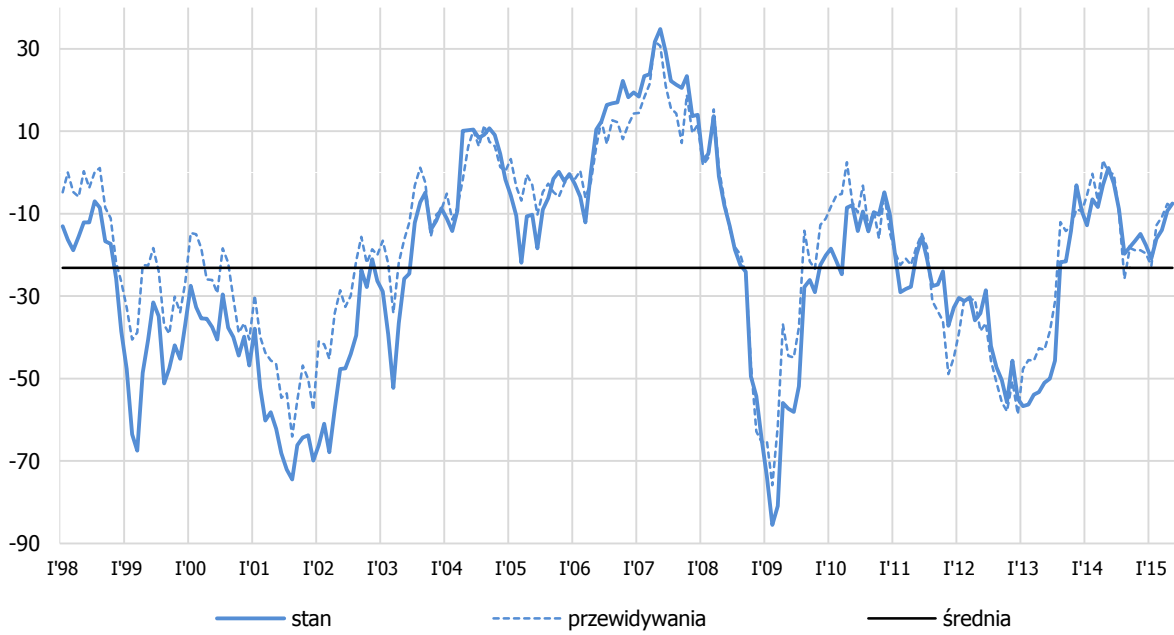
sytuacja finansowa	XII'14	I'15	II'15	III'15	IV'15	V'15
stan	-11,7	-13,0	-12,1	-12,0	-5,8	-10,8
przewidywania	-15,9	-11,4	-5,6	-1,9	-4,5	-6,0

Sytuacja finansowa - stan
składowe saldaSytuacja finansowa - stan
wg sektorów własności

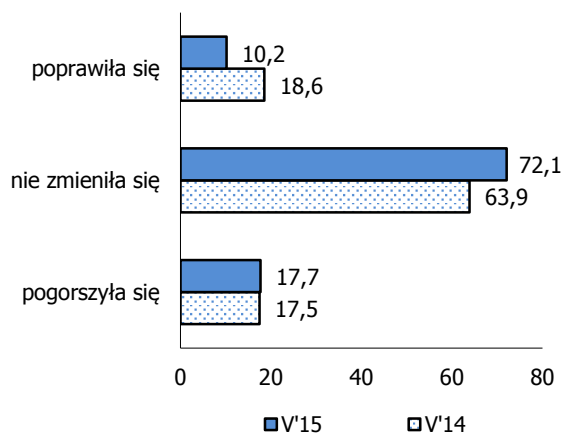
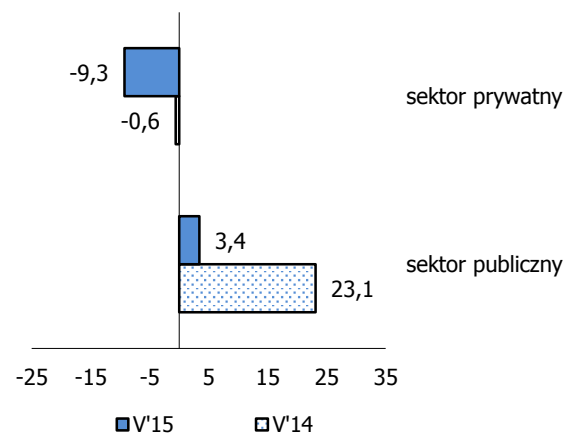
Sytuacja finansowa wg głównych grup przemysłowych

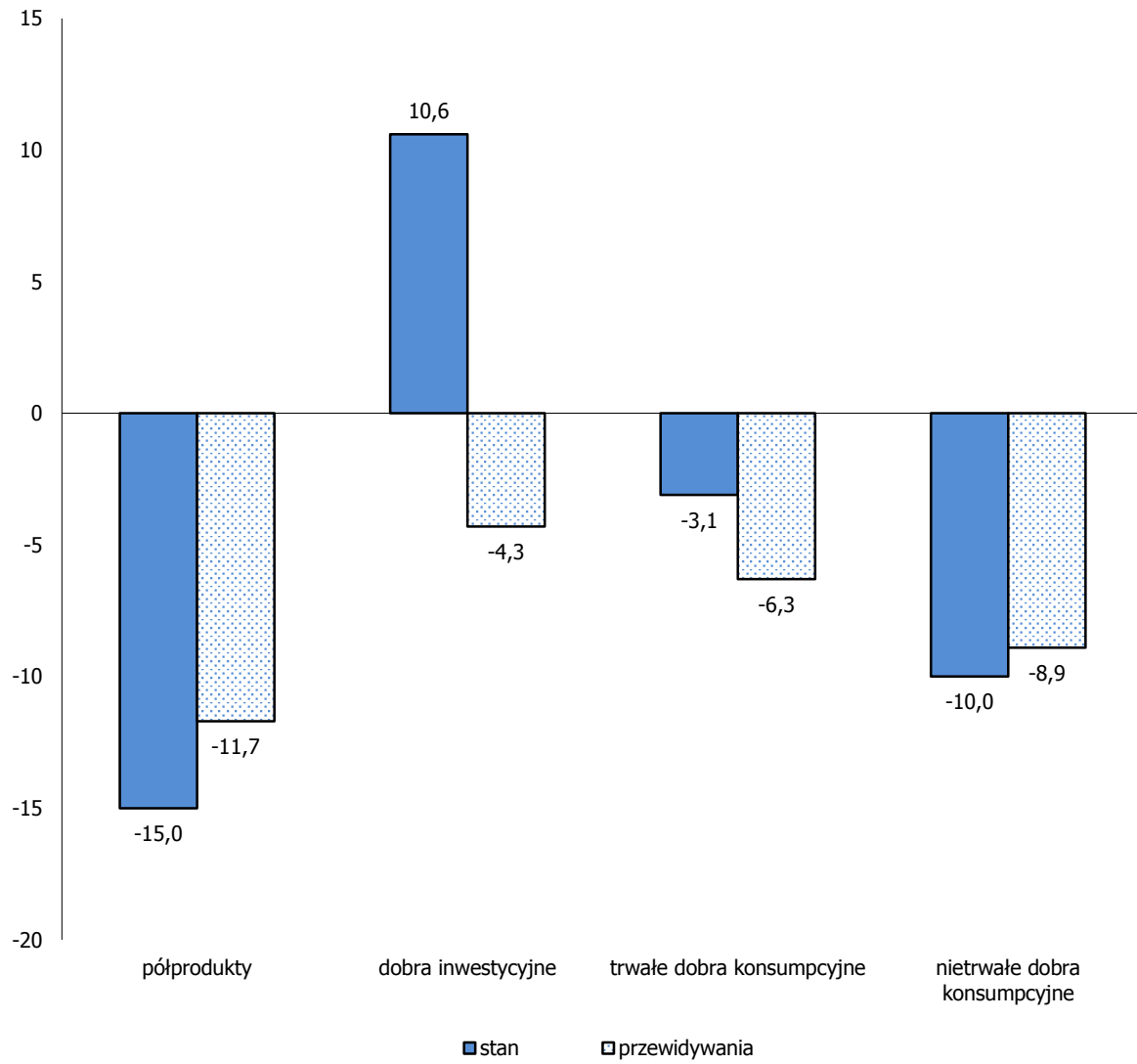
OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARKI

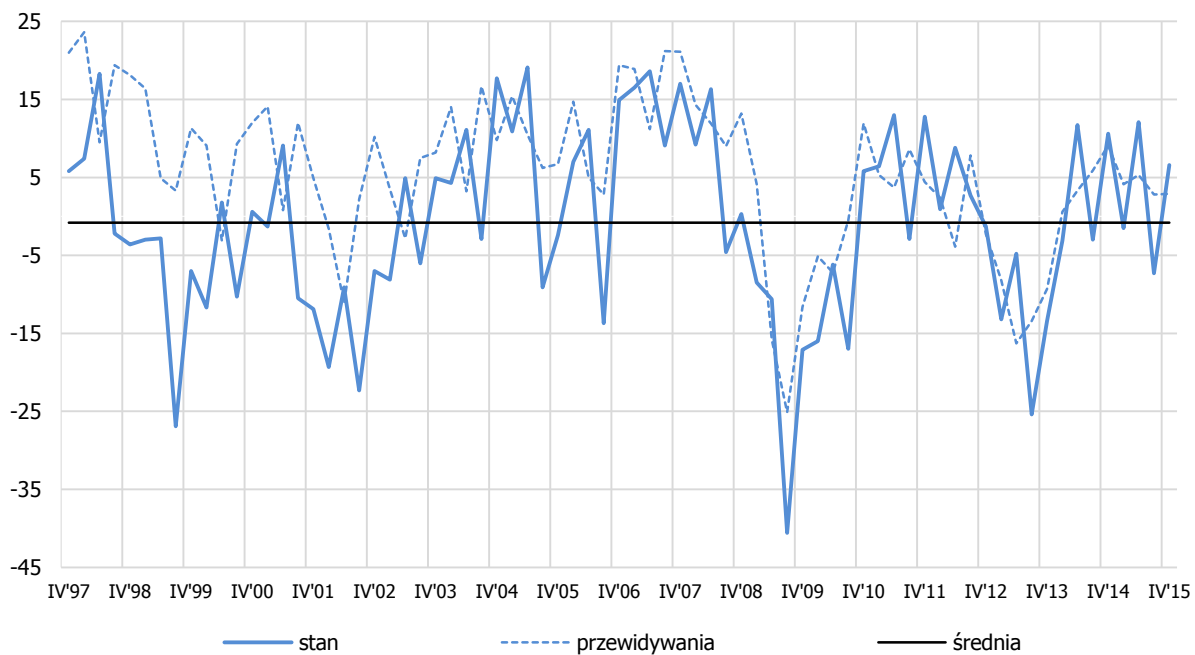
ogólna sytuacja gospodarki	XII'14	I'15	II'15	III'15	IV'15	V'15
stan	-17,6	-20,9	-16,1	-14,0	-9,3	-7,5
przewidywania	-19,6	-22,7	-12,8	-10,8	-7,6	-8,4

Ogólna sytuacja gospodarki - stan
składowe saldaOgólna sytuacja gospodarki - stan
wg sektorów własności

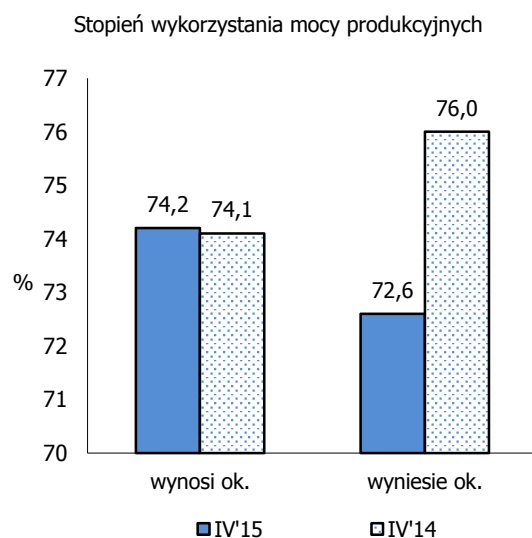
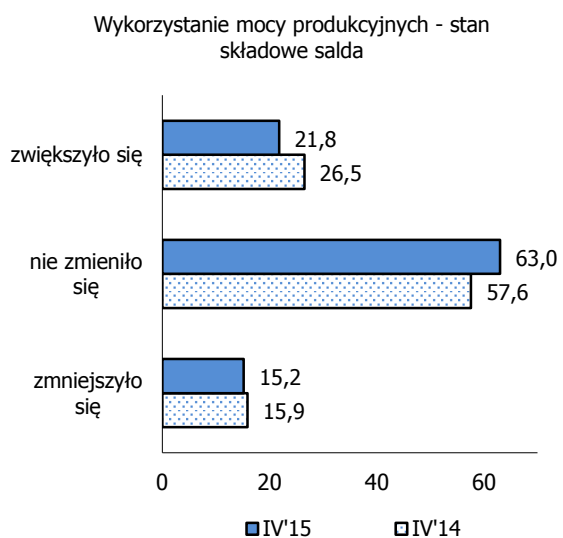
Sytuacja ogólna gospodarki wg głównych grup przemysłowych

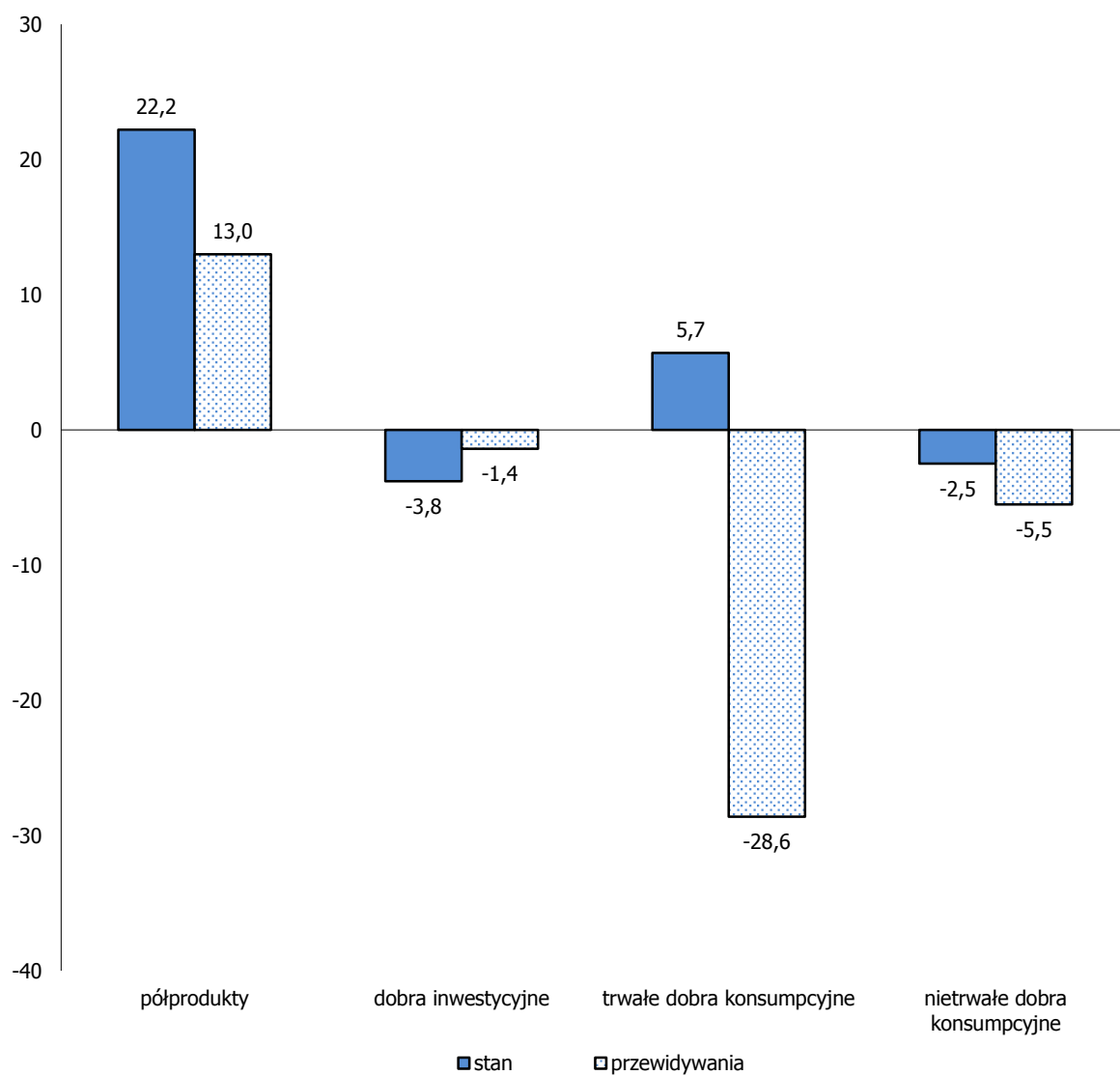
WYKORZYSTANIE MOCY PRODUKCYJNYCH

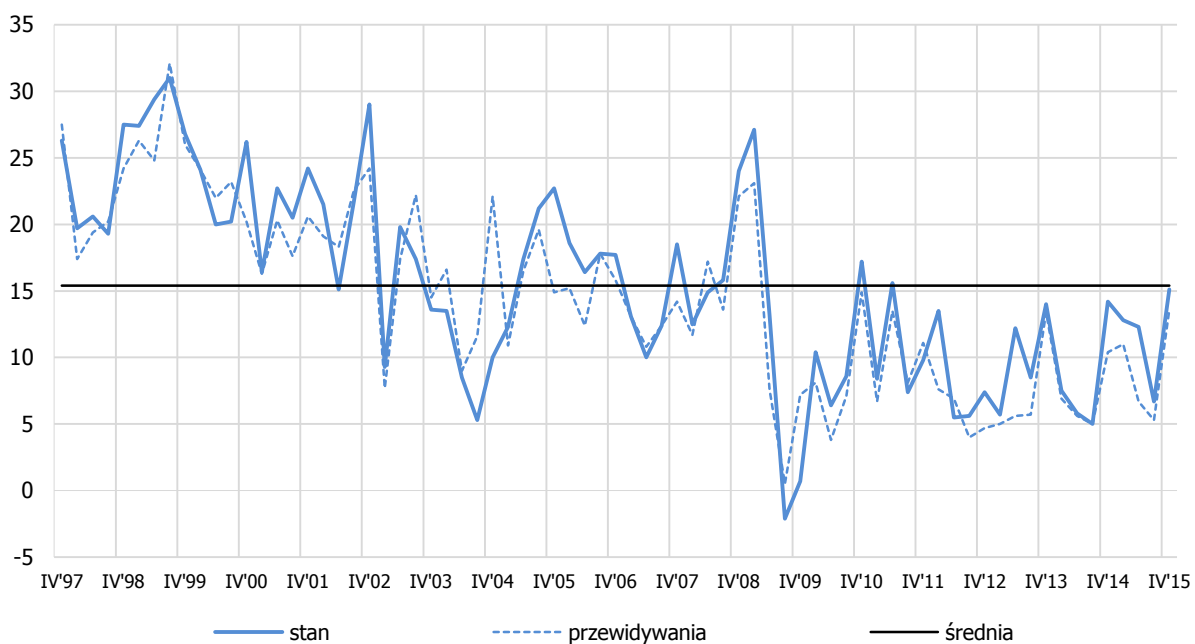
wykorzystanie mocy produkcyjnych	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	-4,7	10,6	-1,5	12,1	-7,3	6,6
przewidywania	7,7	9,1	4,1	5,3	2,8	2,9

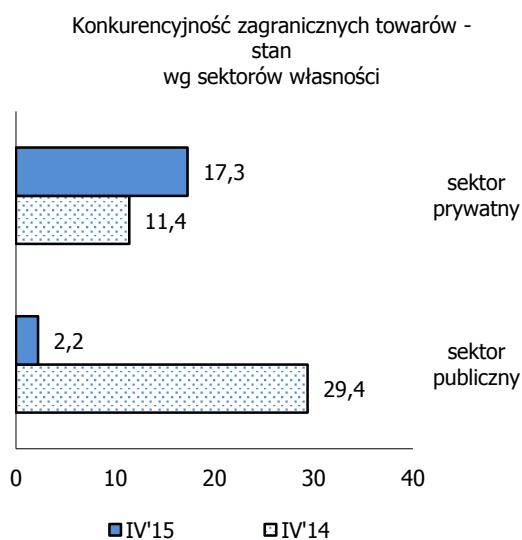
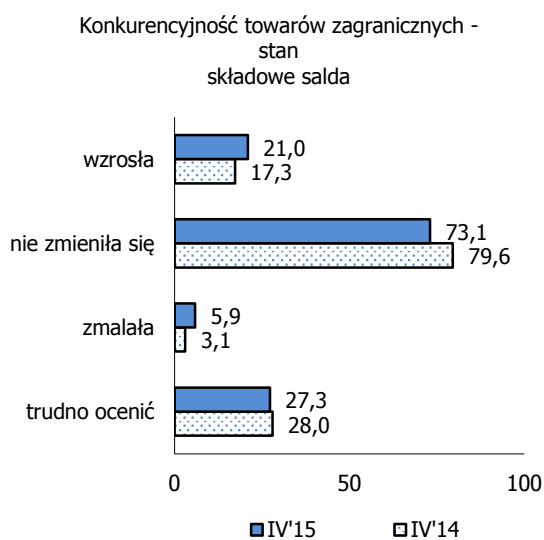
Wykorzystanie mocy produkcyjnych wg głównych grup przemysłowych

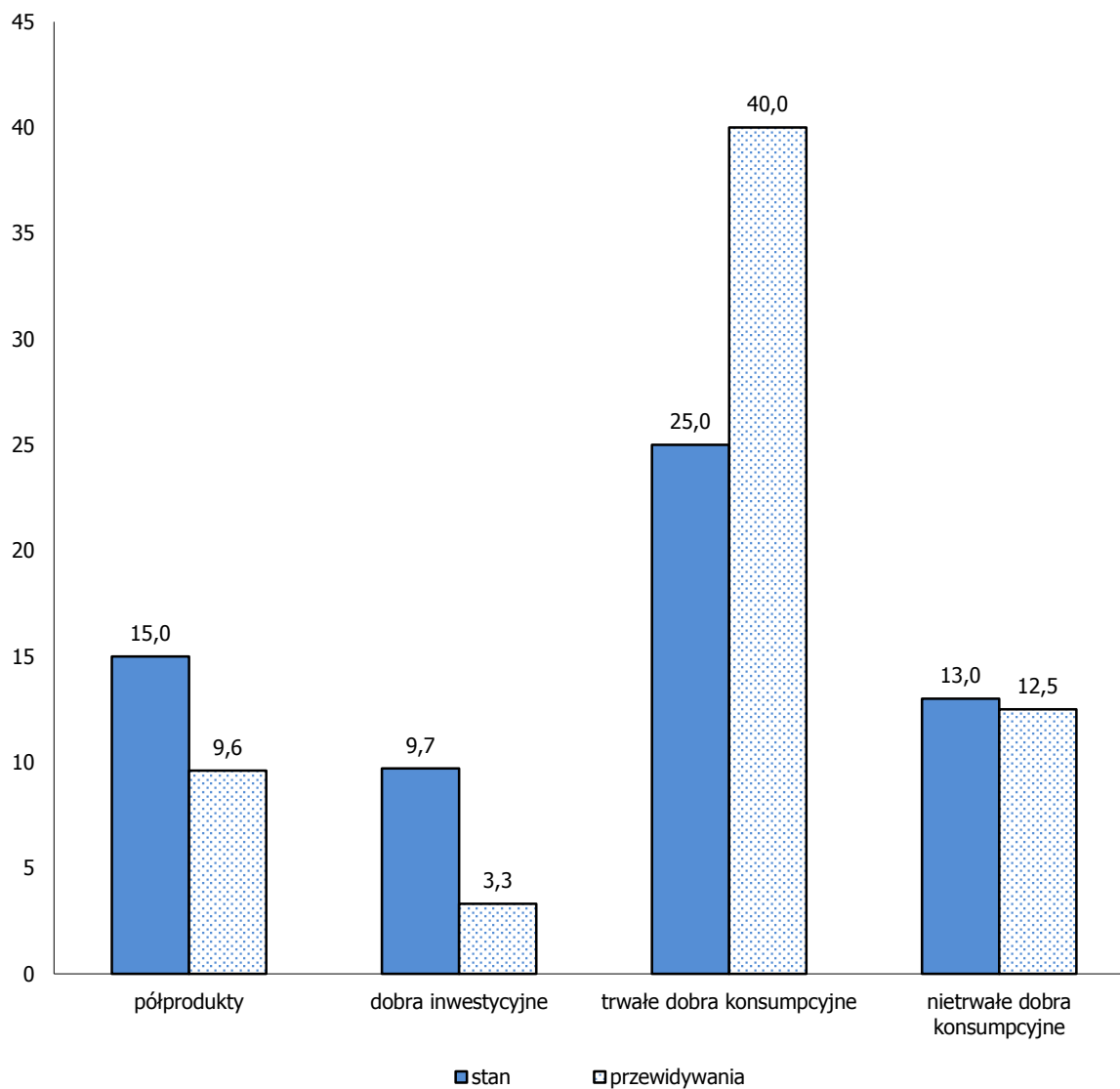
KONKURENCYJNOŚĆ TOWARÓW ZAGRANICZNYCH

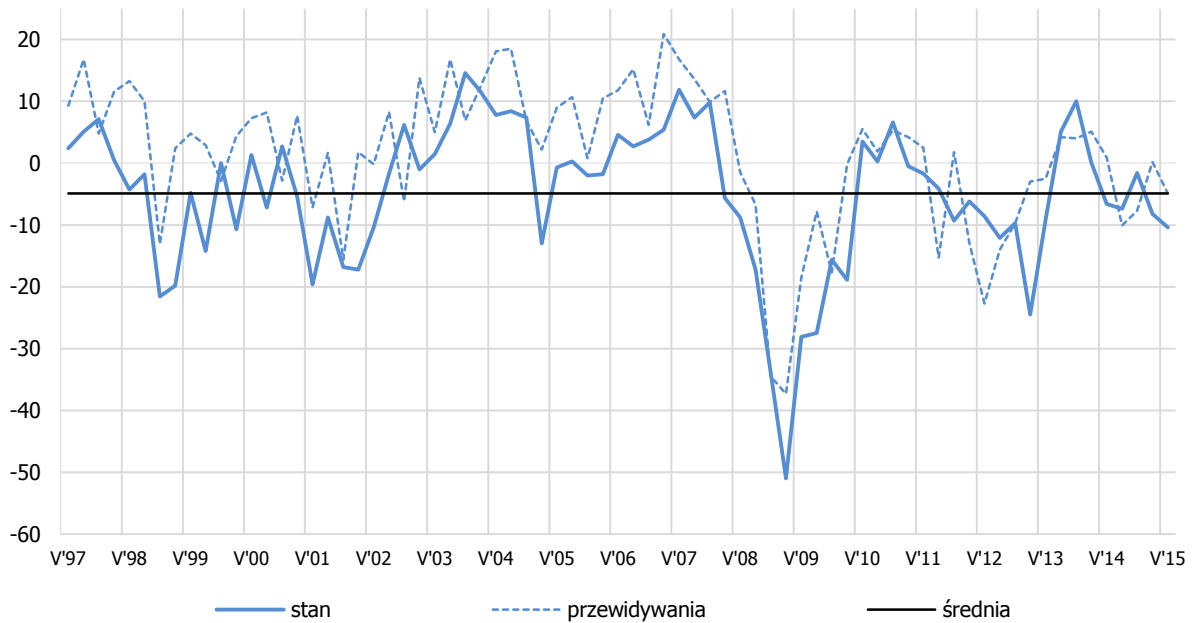
konkurencyjność towarów zagranicznych	I'14	IV'14	VII'14	X'14	I'15	IV'15
stan	6,4	14,2	12,8	12,3	6,7	15,1
przewidywania	6,0	10,4	11,0	6,7	5,3	13,6

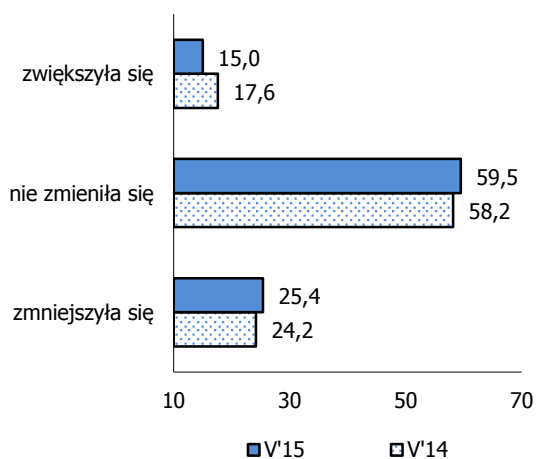
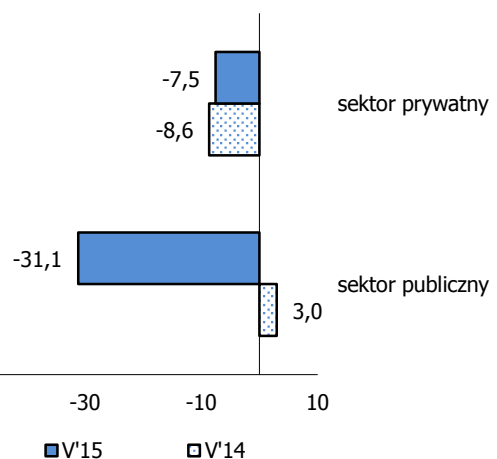
Konkurencyjność zagranicznych towarów wg głównych grup przemysłowych

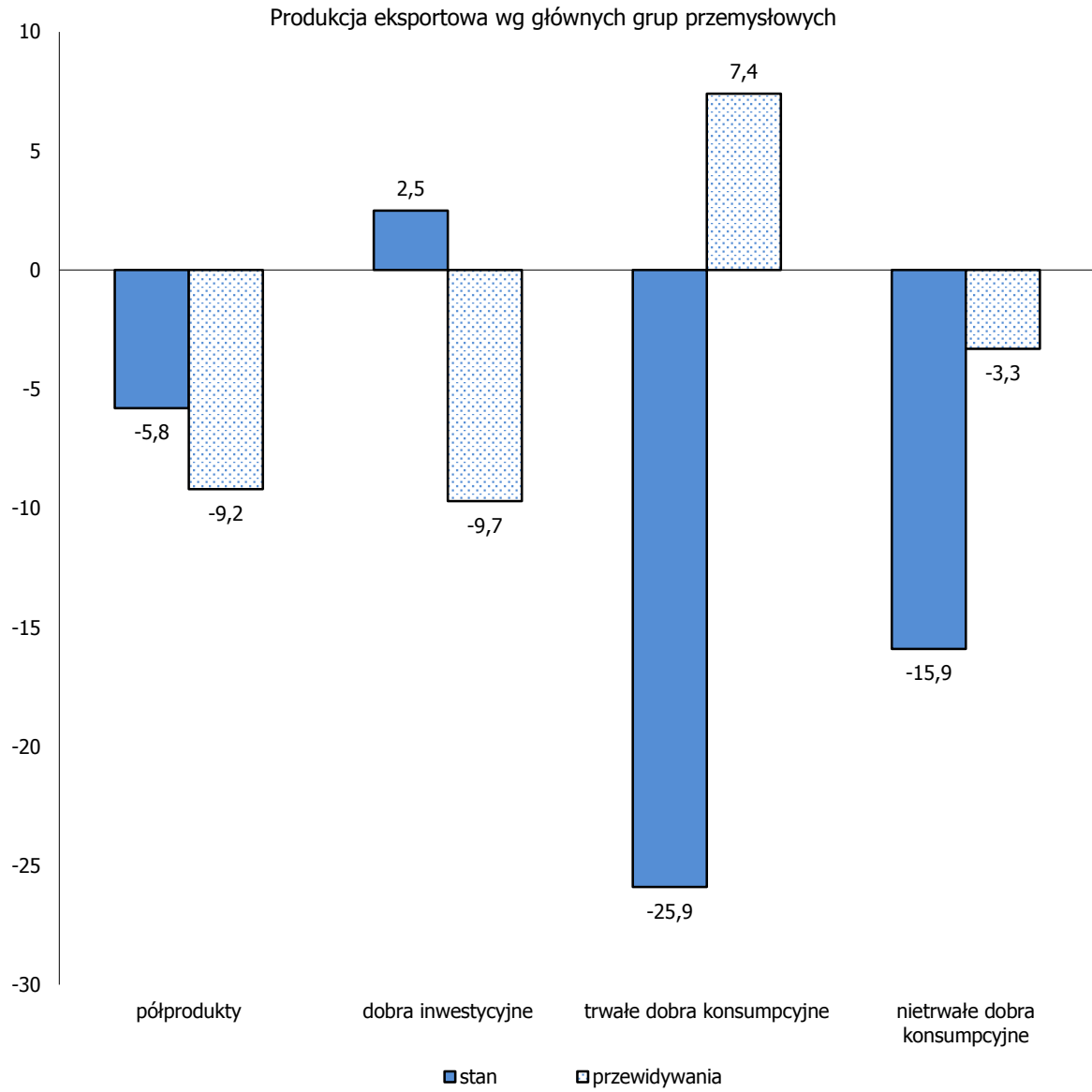

PRODUKCJA NA EKSPORT

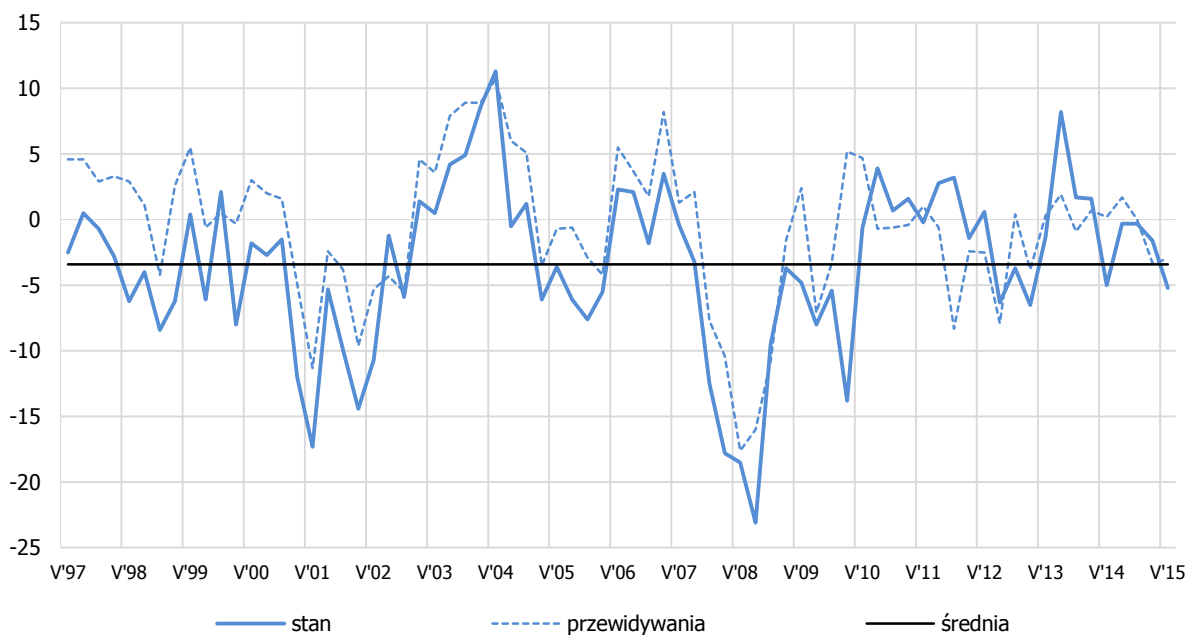

produkcja eksportowa	II'15	V'15	VIII'15	XI'15	II'15	V'15
stan	0,1	-6,6	-7,4	-1,6	-8,2	-10,4
przewidywania	5,1	0,9	-10,1	-7,7	0,2	-4,9

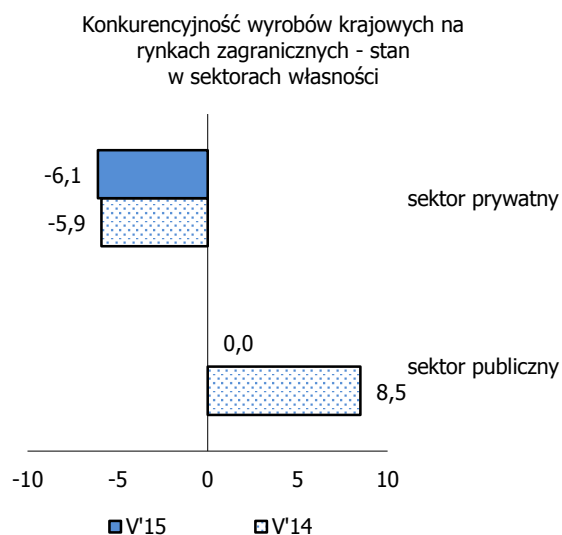
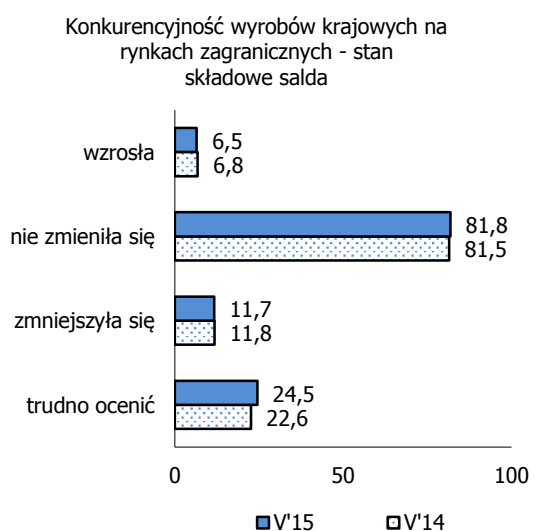
Produkcja eksportowa - stan
składowe saldaProdukcja eksportowa - stan
w sektorach własności

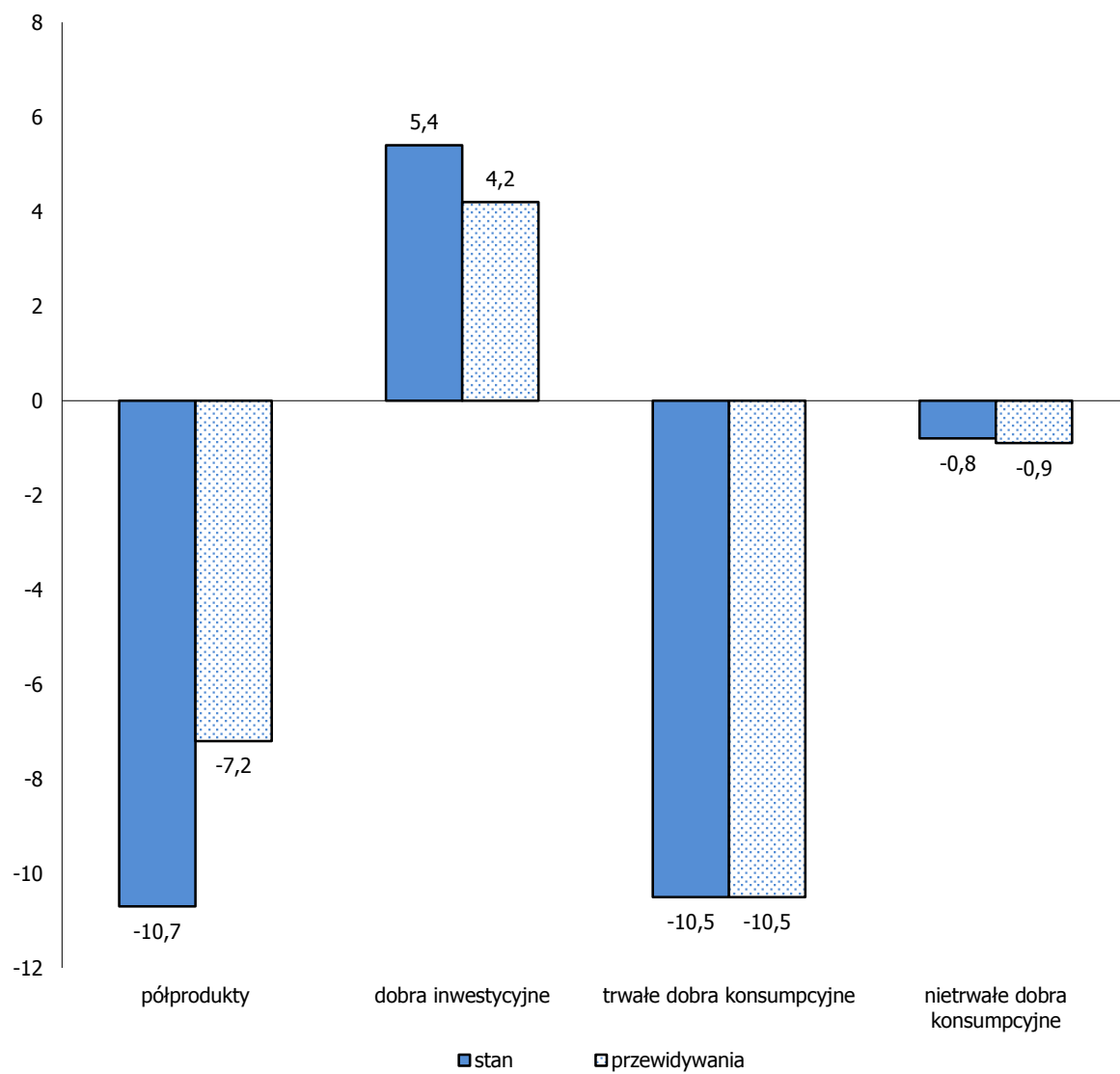
KONKURENCYJNOŚĆ WYROBÓW KRAJOWYCH NA RYNKACH ZAGRANICZNYCH

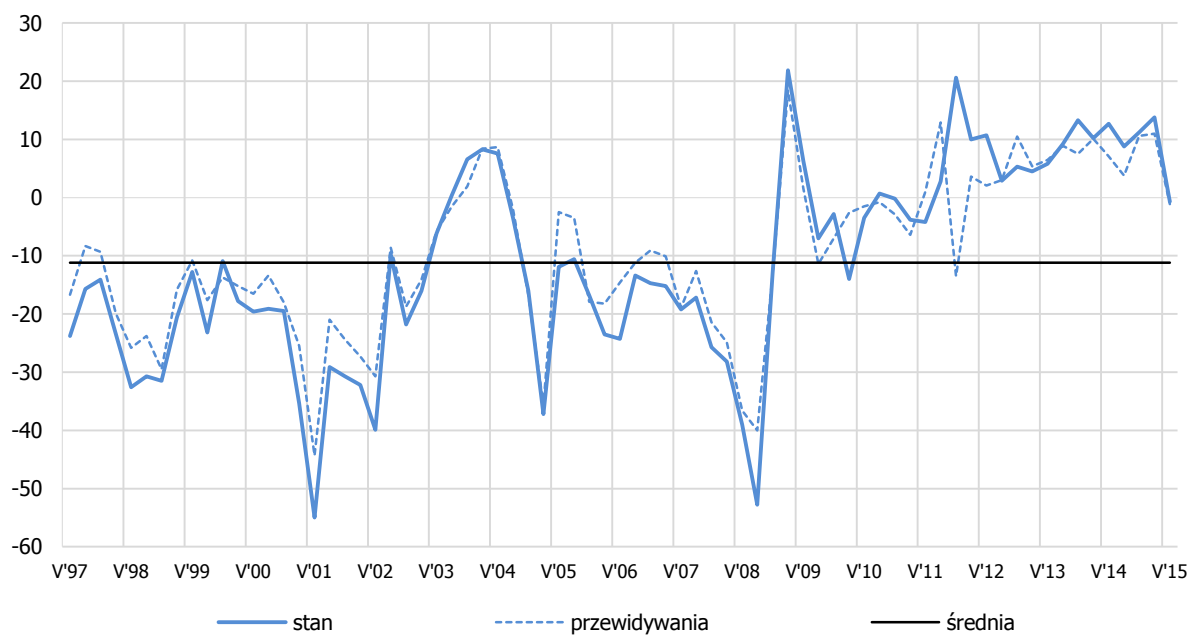
konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych	II'15	V'15	VIII'15	XI'15	II'15	V'15
stan	1,6	-5,0	-0,3	-0,3	-1,6	-5,2
przewidywania	0,7	0,2	1,7	0,0	-3,3	-3,0

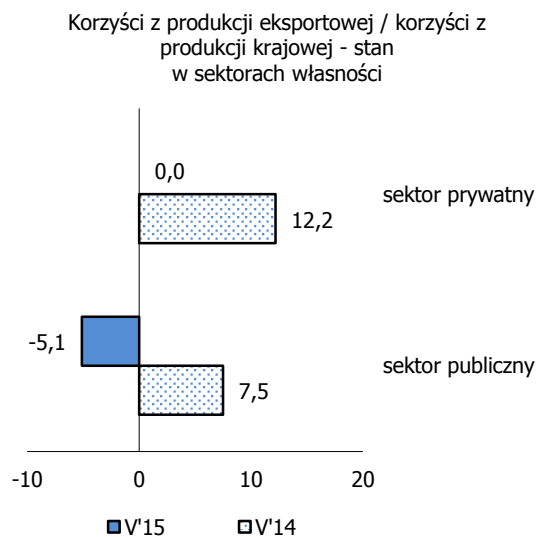
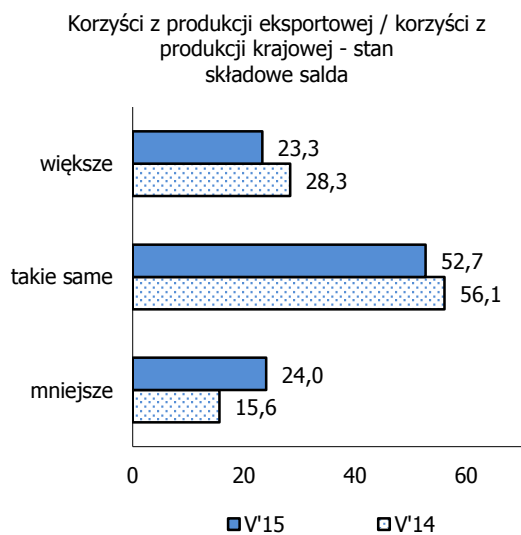
Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

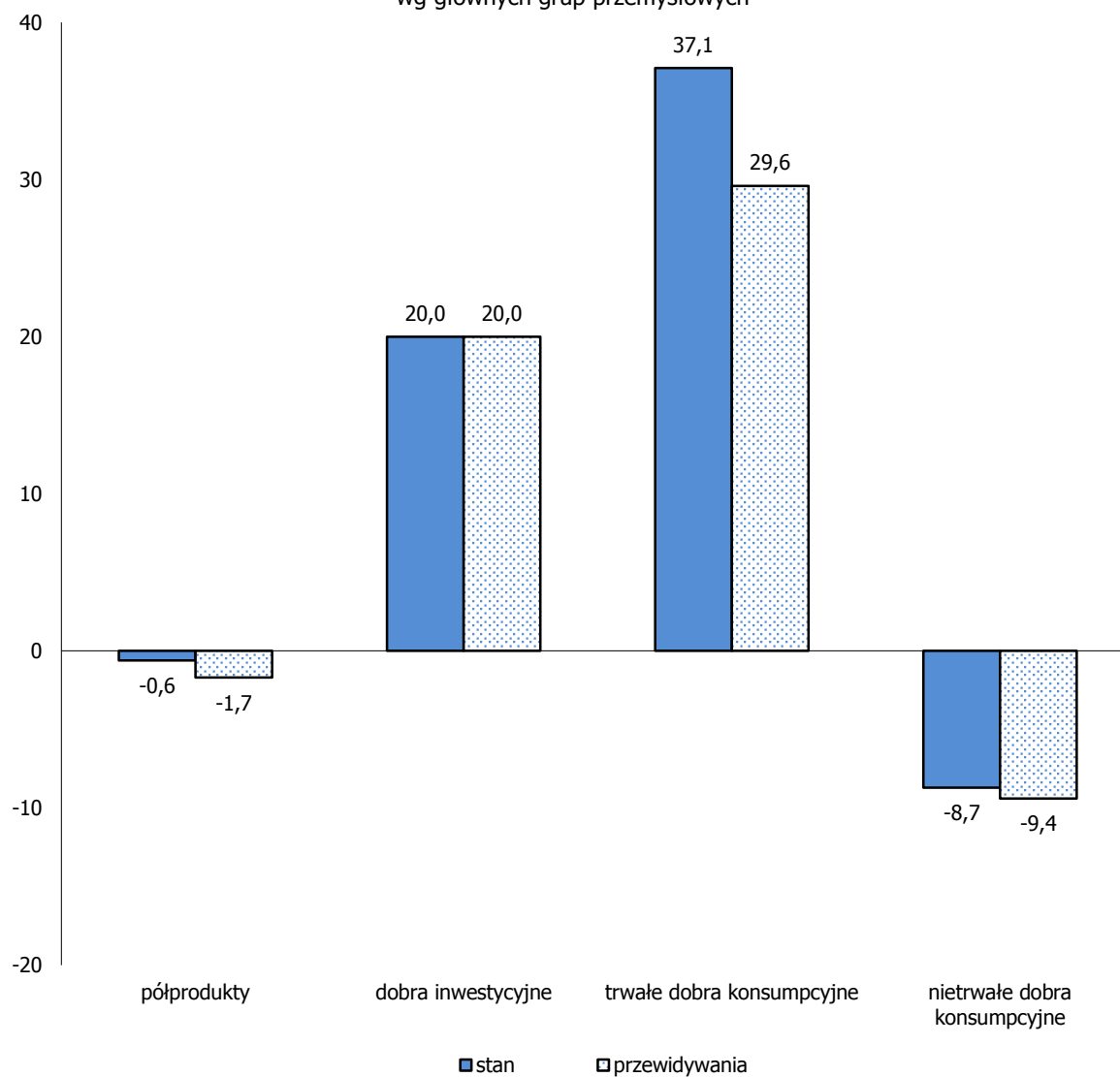

KORZYŚCI Z PRODUKCJI NA EKSPORT W STOSUNKU DO KORZYŚCI Z PRODUKCJI KRAJOWEJ

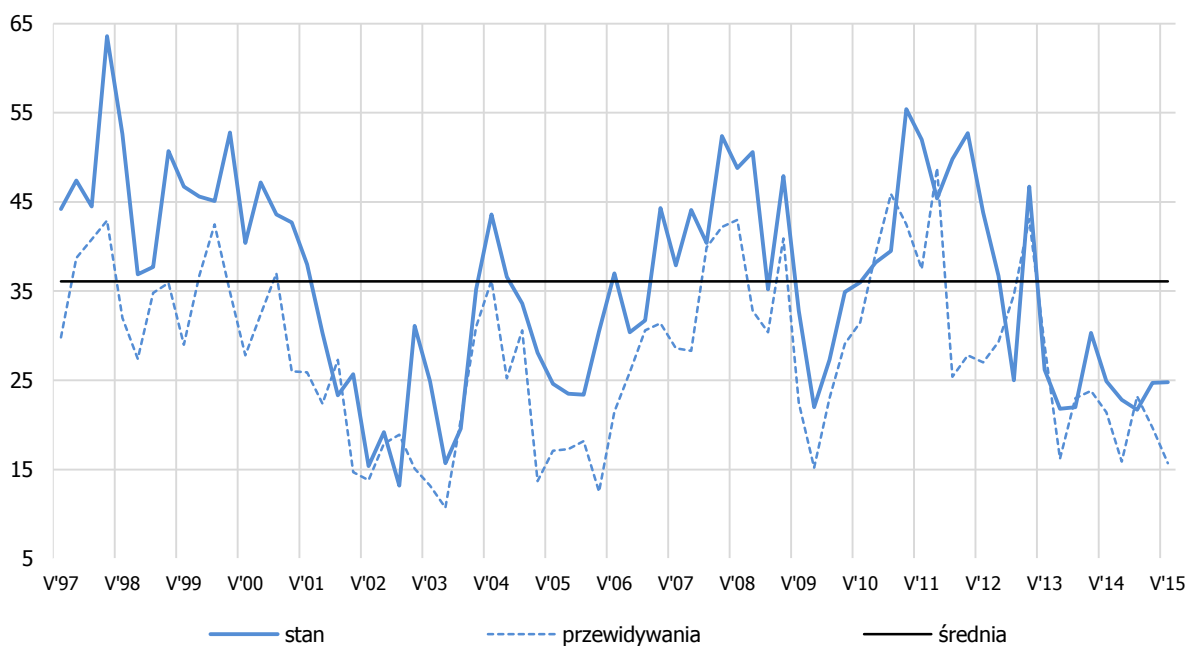

korzyści z produkcji eksportowej	II'15	V'15	VIII'15	XI'15	II'15	V'15
stan	10,2	12,7	8,8	11,2	13,8	-0,7
przewidywania	10,1	7,1	3,8	10,6	11,0	-1,1

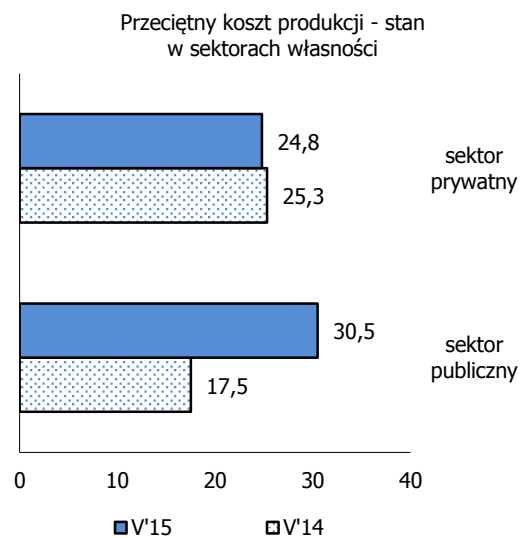
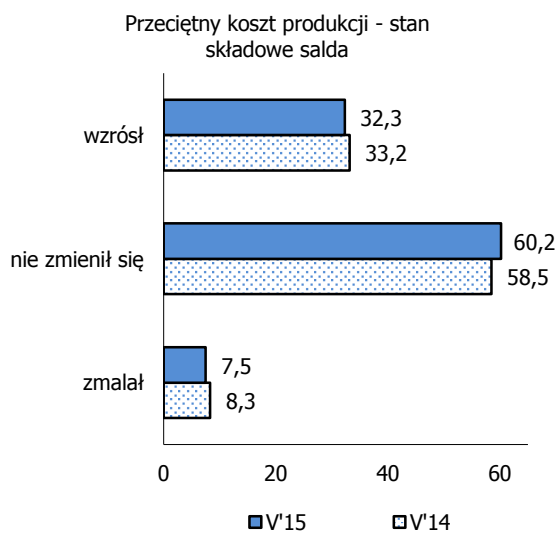

Korzyści z produkcji eksportowej / korzyści z produkcji krajowej
wg głównych grup przemysłowych

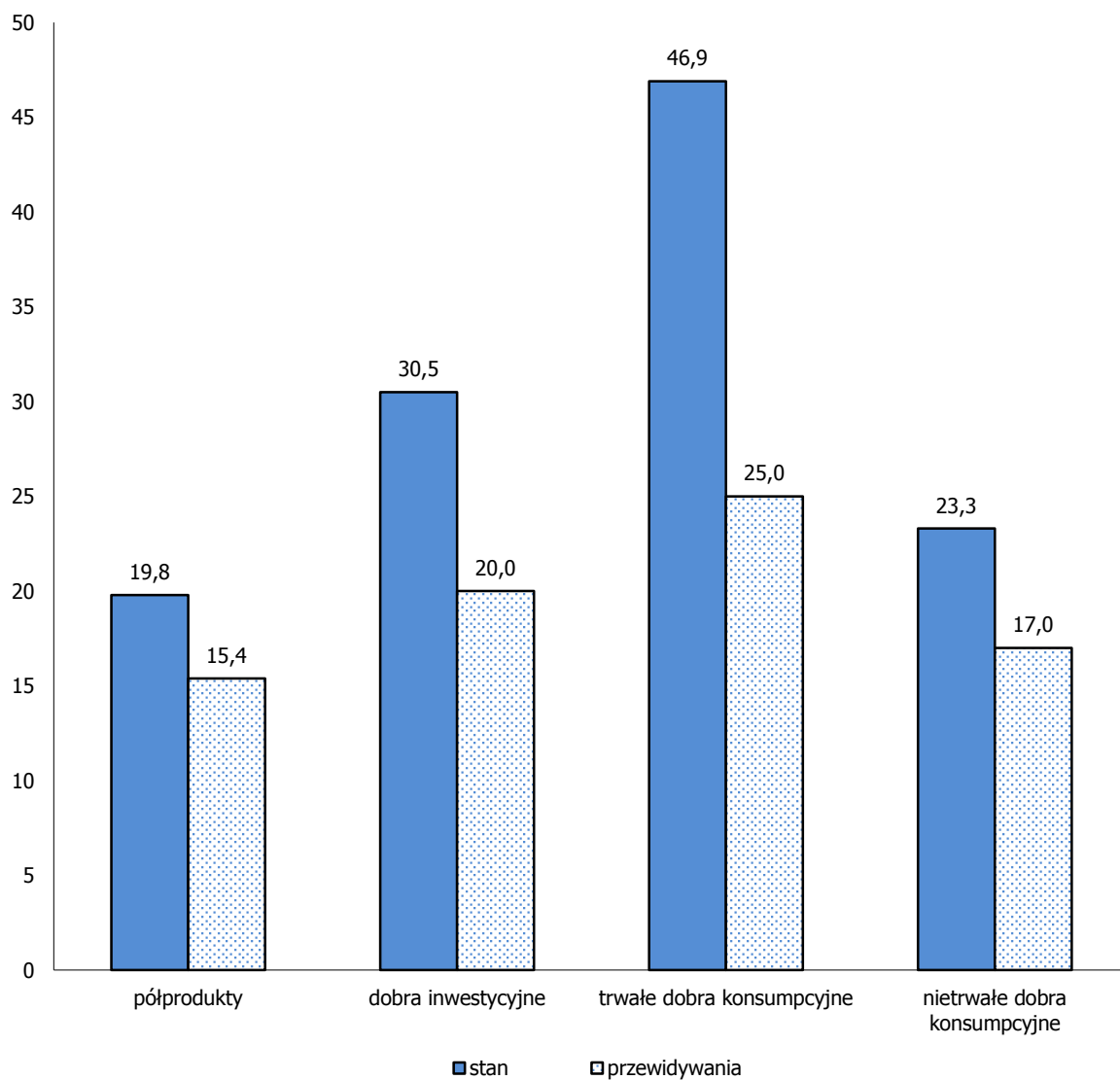
PRZECIĘTNY KOSZT PRODUKCJI

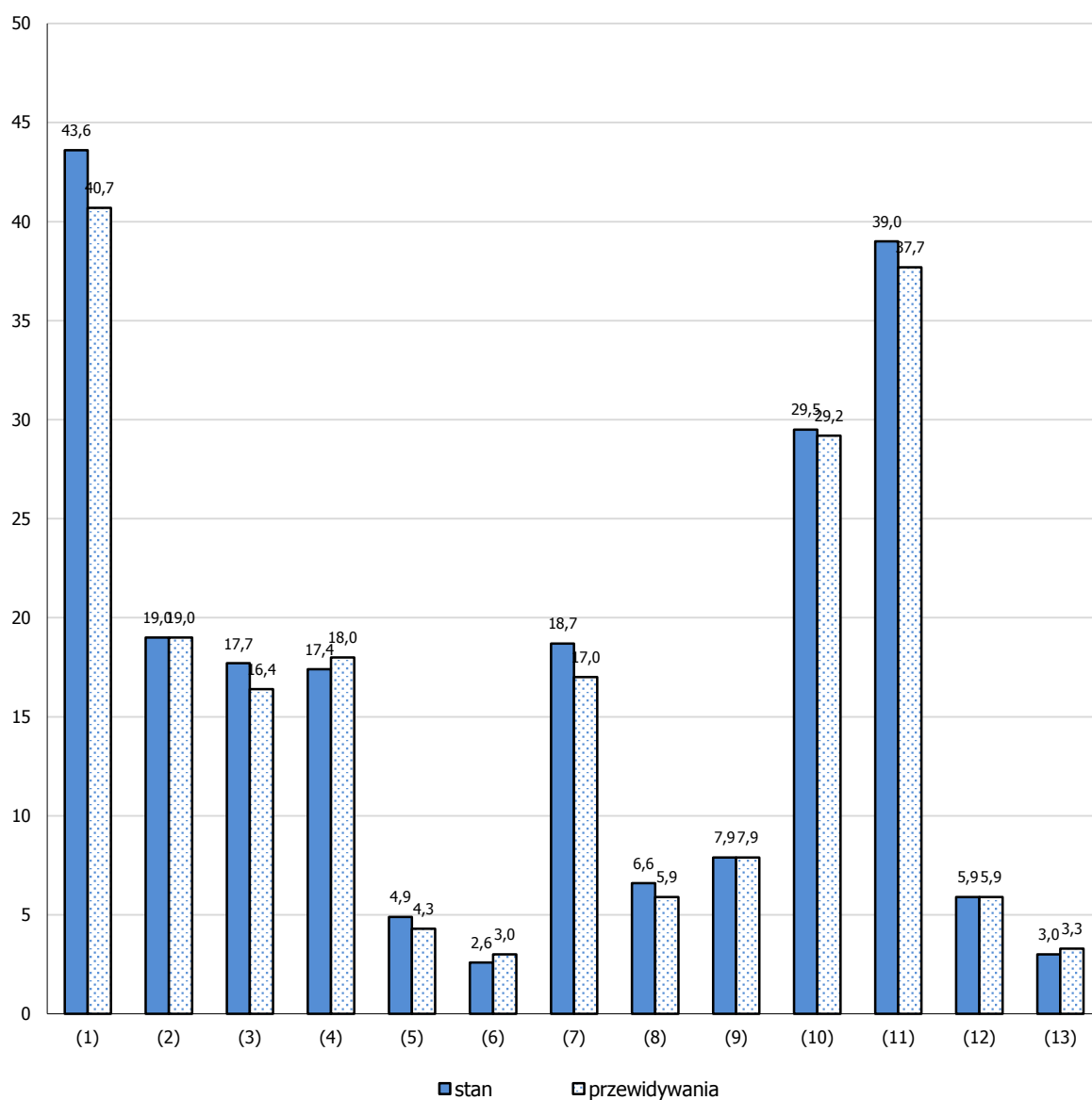
przeciętny koszt produkcji	II'15	V'15	VIII'15	XI'15	II'15	V'15
stan	30,3	24,9	22,8	21,7	24,7	24,8
przewidywania	23,8	21,4	15,9	23,2	19,7	15,7

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

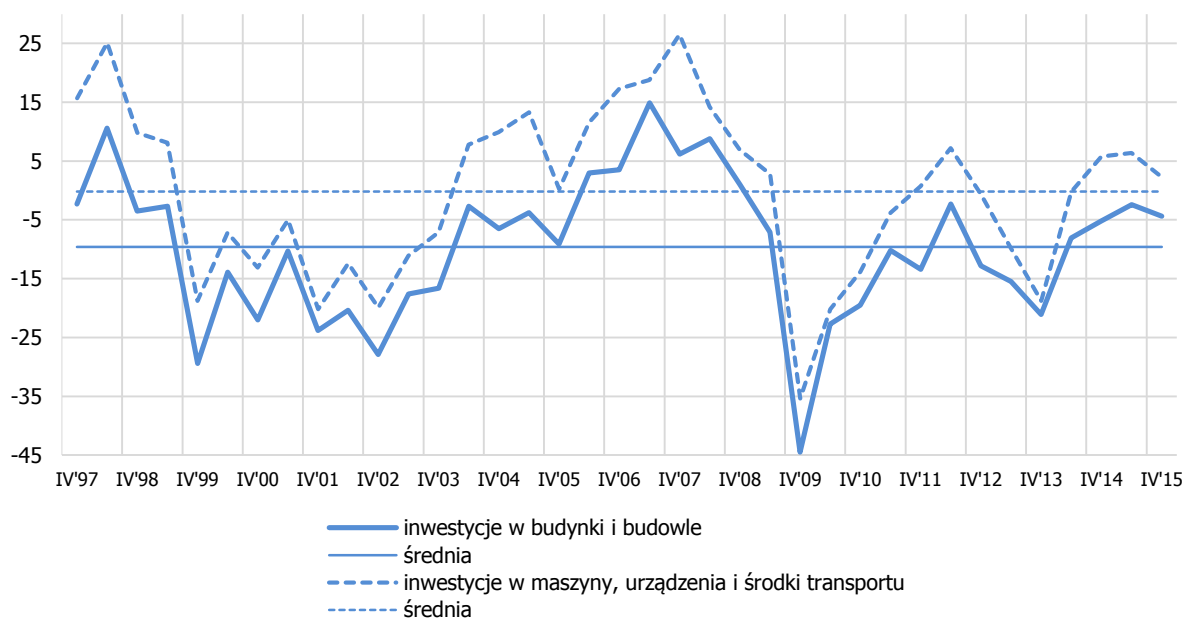

BARIERY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

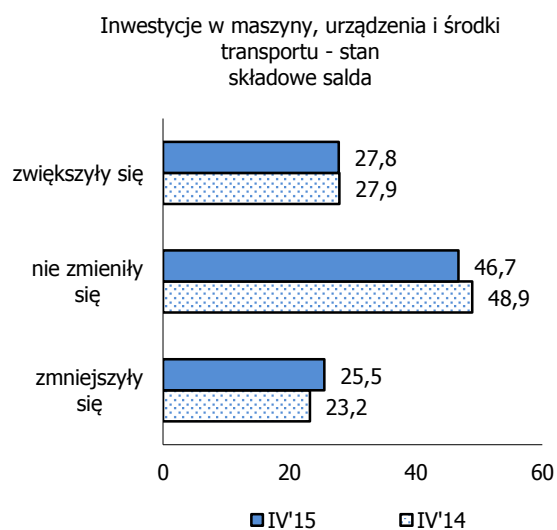
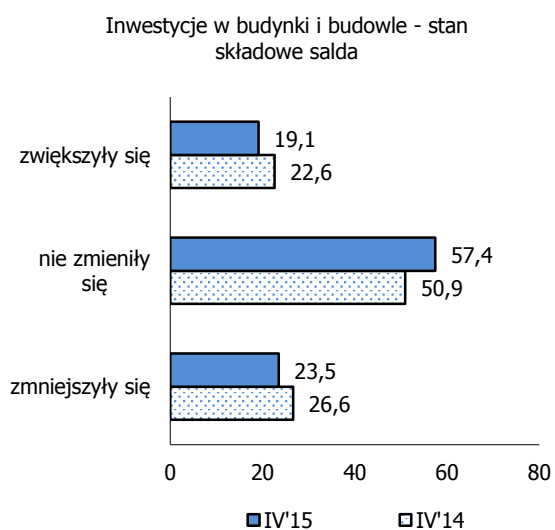

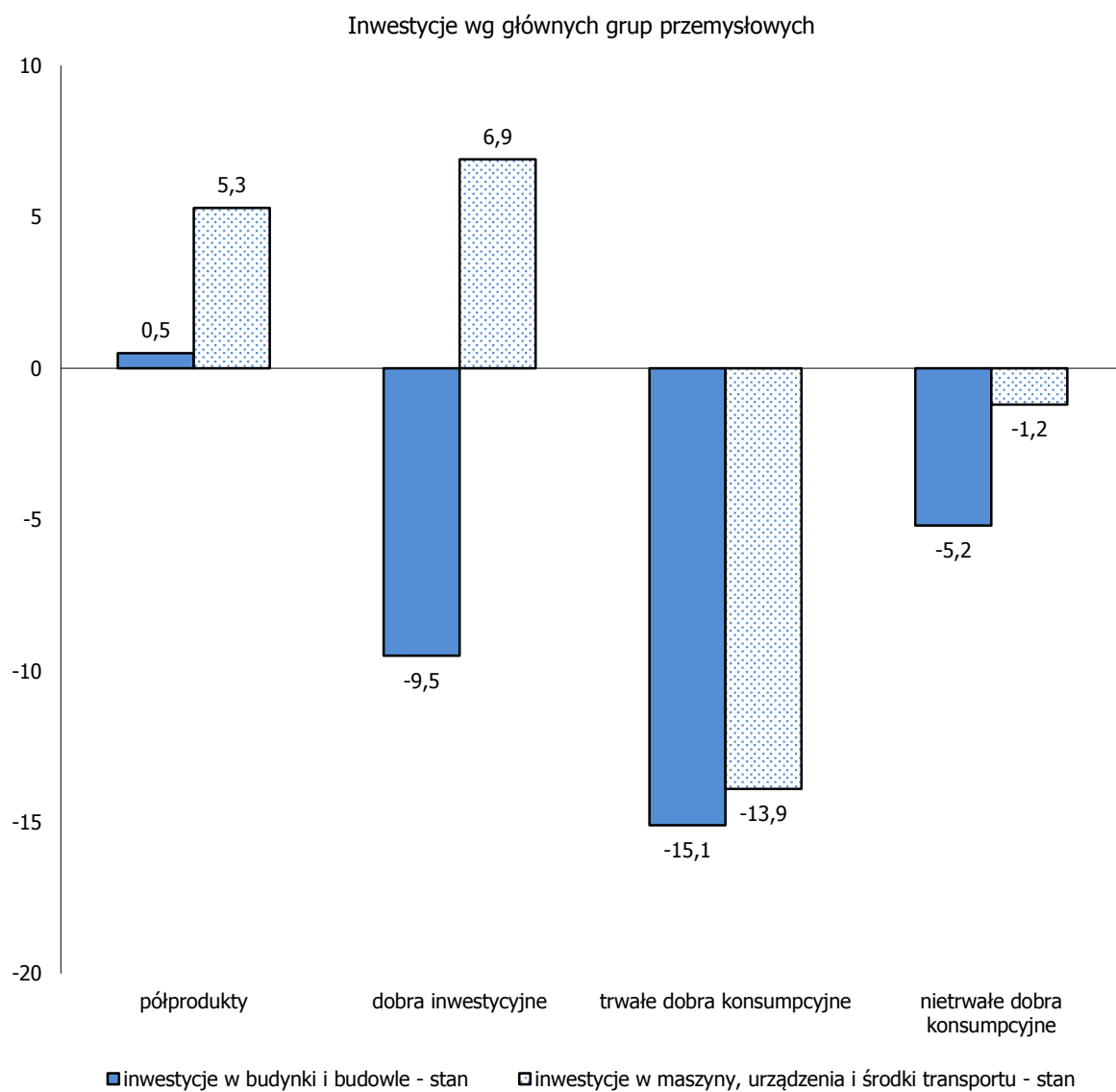
- (1) niedostateczny popyt krajowy
- (2) niedostateczny popyt zagraniczny
- (3) konkurencyjny import
- (4) brak wykwalifikowanej siły roboczej
- (5) niedostateczne wyposażenie
- (6) brak surowców i materiałów
- (7) niska płynność finansowa
- (8) niska dostępność kredytu
- (9) niekorzystne warunki kredytowe
- (10) niestabilność przepisów prawnych
- (11) obciążenia podatkowe
- (12) inne
- (13) nie występują

INWESTYCJE

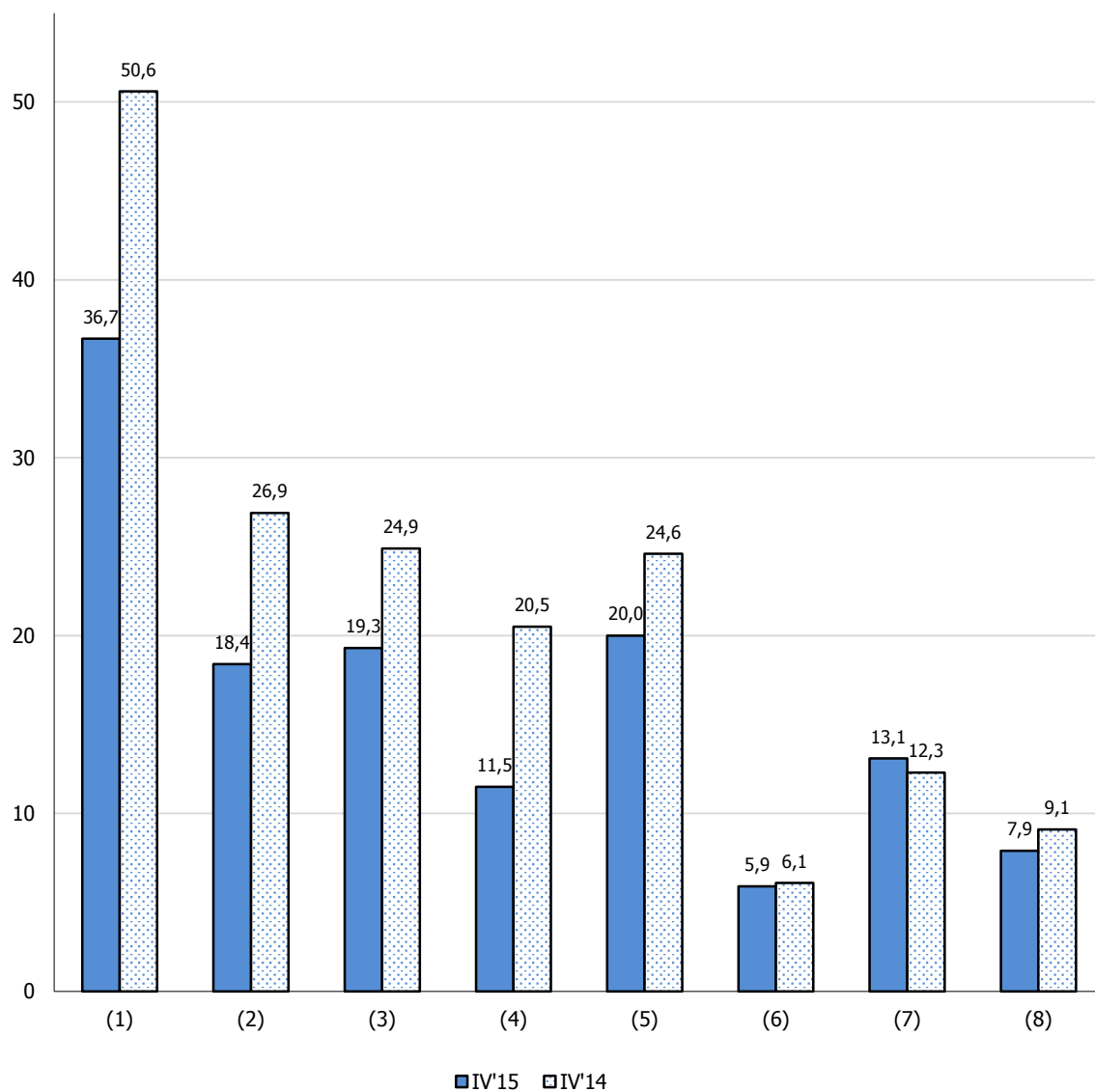

inwestycje – stan	X'12	IV'13	X'13	IV'14	X'14	IV'15
w budynki i budowlę	-15,5	-21,1	-8,1	-4,0	-2,4	-4,4
w maszyny, urządzenia i środki transportu	-9,9	-18,8	-0,2	4,7	6,4	2,3

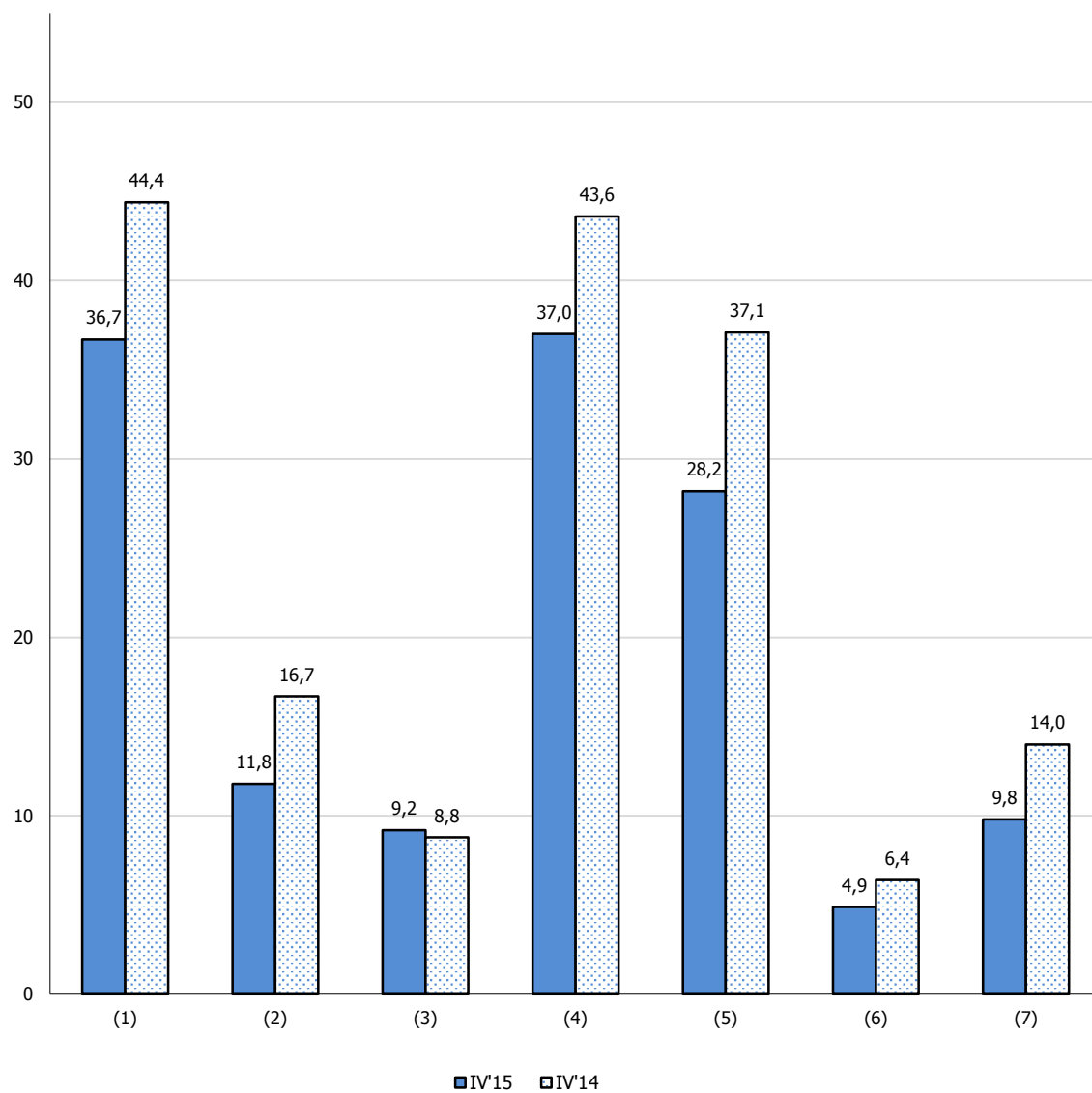

INWESTYCJE PLANOWANE

- (1) wymiana starego wyposażenia
- (2) powiększenie mocy produkcyjnych
- (3) mechanizacja i automatyzacja produkcji
- (4) wprowadzenie nowych technik wytwarzania
- (5) oszczędzanie energii
- (6) kontrola zanieczyszczeń
- (7) poprawa bezpieczeństwa
- (8) inne

CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE INWESTYCJE PLANOWANE

- (1) niedostateczny popyt
- (2) wysoki koszt kapitału
- (3) trudności w uzyskaniu kredytów
- (4) niewystarczający zysk
- (5) obawa przed zadłużeniem
- (6) czynniki techniczne
- (7) inne